

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG D.D. 28 MEI 2024

Vergaderzaal 5

2. Brief aan gemeenteraad over inspraak derdelanders Crown Point

Voorzitter: Mevrouw Pichel
Raadsgriffier: De heer Boogaard
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Dhr. Aarden (Partij voor de Dieren)
Dhr. Van den Berg (CDA)
Dhr. Van Dam Timmers (CDA)
Dhr. Kleinpaste (Gewoon Dordt)
Mevr. Nieuwland-van den Bosse (CU/SGP)
De heer Safranti (DENK)
Mevr. Schnabel (PvdA)
Dhr. Stolk (VSP)
Dhr. De Vries (VSP)

Portefeuillehouders: wethouder Burggraaf, wethouder Van Benschop,
wethouder Van der Linden

Overige aanwezigen: drie sprekers

De voorzitter: Een hele goede avond, dames en heren. Welkom raads-, commissieleden, de mensen thuis, we hebben wat mensen op de tribune, we hebben drie sprekers aan tafel zitten. En voordat we gaan beginnen, wil ook voor het verslag vragen of iedereen hun naam wil zeggen. En dan begin ik links van mij. En dan ga ik naar de drie sprekers die hun naam mogen zeggen en daarna langs de commissieleden.

De heer Boogaard: André Boogaard, commissiegriffier.

Inspreker 1: Hey, Mabet Mustafa.

Inspreker 2: Hello everyone, Nazim.

Inspreker 3: Amin Amraoui.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Eline Nieuwland, ChristenUnie/SGP.

De heer Safranti: Mehmet Safranti, DENK Dordrecht.

Mevrouw Schnabel: Marije Schnabel, Partij van de Arbeid.

De heer De Vries: André de Vries, VSP Dordrecht.

De heer Stolk: En Leo Stolk van de VSP Dordrecht.

De heer Aarden: Tristan Aarden, Partij voor de Dieren.

De heer Kleinpaste: Gert Jan Kleinpaste, Gewoon Dordt.

De heer Van Dam Timmers: Jan van Dam Timmers, CDA Dordrecht.

De heer Van den Berg: En Elco van den Berg, CDA Dordrecht.

De voorzitter: En mijn naam is Ruby Pichel. En ik ben uw voorzitter. We hebben vandaag, zoals ik net al zei, drie sprekers. De gemeenteraad heeft een verzoek gehad van deze sprekers om te komen spreken met betrekking tot de omgang met de derdelanders die eerder in Crown Point hebben verbleven. Het is geen bevoegdheid van de gemeenteraad. En hoewel het geen bevoegdheid is, bent u wel uitgenodigd om verhaal aan te horen. Inspraak bij de gemeenteraad is informatief. Dat wil zeggen dat de raads- en commissieleden naar u gaan luisteren en mogelijk vragen gaan stellen. Verder wordt er vandaag niks besloten, aangezien ook de raad hier niet toe bevoegd is. De inspraakregels zijn bij u bekend. U heeft vijf minuten per spreker. En voor deze totale vergadering is een half uur gereserveerd. Ik ga nu met de sprekers beginnen. En wie mag ik dan het woord... Misschien nog even een opmerking. De twee heren spreken niet zo goed Nederlands. Die willen hun woordvoering in het Engels doen. En de heer Amraoui is beschikbaar voor vertaling of andere manieren om uw vragen te vertalen of de antwoorden te vertalen. Aan wie kan ik als eerst het woord geven? De heer Amraoui, ga uw gang.

De heer Amraoui: Ik ben hier namens Roos Ykema. Die kon hier vandaag niet zijn. Maar ik zal wel de twee heren vertegenwoordigen en hun vragen aan jullie stellen. Eén van de vragen is, de gemeente en de burgemeester volgen de regels. En sinds de uitspraak is gedaan, moet die ook opgevolgd worden. Waarom volgen jullie, of de gemeente, de uitspraak van het Rijk, maar kiezen ervoor om niet die van de rechter uit te voeren? De twee heren vragen zich af waarom ze niet terug mogen keren naar de Singel en de Crown Point, omdat het vooral bedoeld is voor bescherming en niet voor asielzoekers? Wetende dat de hub niet voor longstay is. Ik heb nog wat meer vragen, maar ik weet niet of het de bedoeling is dat één per keer vraag? Ga ik door met de volgende vragen.

De voorzitter: Mijn microfoon stond uit, sorry. U mag nu gewoon vijf minuten gebruiken om de vragen te stellen.

De heer Amraoui: Volgende vraag. Waarom is er een gebrek aan communicatie omtrent de rechten van het herlocatieproces? Een voorbeeld hiervan is, op de vraag over hoelang ze moeten blijven in de tijdelijke opvang wordt er eigenlijk nooit een duidelijk antwoord gegeven. Er wordt vaak niet eens geantwoord. De omstandigheden in de tijdelijke opvang zijn ook afschuwelijk, volgens de derdelanders. Volgende vraag. Wat is het specifieke criterium voor wie er herplaatst mag worden naar de betere opvang? Bijvoorbeeld, de Oekraïners worden volgens de derdelanders twee tot drie dagen al herplaatst naar een betere locatie.

Wat is het verschil concreet tussen hen en de Oekraïners? Vraag nummer drie. Waarom was de politie en geweld betrekken nodig. Als mensen vragen hebben over dat politiegeweld en vaak zeggen dat het nodig was, omdat de derdelanders anders niet weggingen, hebben wij eigenlijk daar één ding op te zeggen. De opgenomen beelden zeggen eigenlijk iets anders. En ook de uitspraken van de derdelanders die vrijwillig weg wilden gaan, maar niet de kans kregen om hun spullen en medicatie mee te nemen, waardoor heel veel geweld werd gebruikt. Volgende vraag. Hoe kan Dordrecht de regels volgen, of claimen dat zij de regels volgen, als elke andere stad iets heel anders heeft gedaan in plaats van deze uitzetting? Zijn al die gemeenten dan fout bezig en Dordrecht niet? En wat worden de volgende stappen die de gemeente zal nemen om de problemen die de derdelanders nu hebben op te lossen? Ze zitten al meer dan twee maanden onder erbarmelijke omstandigheden in de tijdelijke opvang. En hoe zult u de vluchtelingen in Dordrecht verzekeren dat hun stem gehoord en gerespecteerd wordt in de toekomst en dat ook hun rechten gehandhaafd worden? Verdere vragen. Hoe kunt u ons verzekeren dat dit voorval en incident met de politie en uitzetting en de schending van hun rechten niet meer voor zal komen in Dordrecht? En als laatste vraag. Als het lang gaat duren tot deze heren en anderen een nieuwe opvangplek krijgen, hoelang gaat dat ook duren? Blijven zij hier tot de nieuwe uitspraak, wetende dat de uitspraak misschien wel een jaar kan duren? En als laatste een opmerking. Sommigen zijn bereid om ook naar een andere stad te verhuizen. Denk aan Amsterdam, Rotterdam of Den Haag bijvoorbeeld, als plan B, om toch een betere opvang te krijgen. Daarbij rond ik af en vraag ik de heren naast mij om ook van hun spreektijd gebruik te maken.

[Er wordt Engels gesproken]

De voorzitter: Dank u wel voor het inspreken. Ik wil nog even wel voor de duidelijkheid zeggen dat... Dank voor de vragen. Zoals al we aan hebben gegeven, de raad is niet bevoegd en heeft wellicht ook geen antwoorden op deze vragen, omdat zij niet de bevoegdheid hebben tot die informatie of de besluitvorming die daaromtrent is genomen. Neemt natuurlijk niet weg dat de commissie gewoon wel vragen kan stellen aan jullie. En daar kan ik nu gelegenheid voor beiden. Ik zag uw hand omhoog gaan en die van mevrouw Schnabel. U wil nog even een aanvulling doen?

De heer Amraoui: Ik wil even aanvullen dat dit geen beschuldiging is aan niemand hier. En enkel vragen die ik representeer vanuit de derdelanders. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Schnabel, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Bedankt voor jullie komst. Ik vroeg me af, het gaat over jullie. Er werd gesproken over erbarmelijke omstandigheden. En dan gaat het waarschijnlijk over de hub waar nu... En kunt u die omstandigheden beschrijven?

De heer Amraoui: Van de derdelanders heb ik vernomen dat er eigenlijk bijna geen basisbehoeften worden verstrekt. Er is geen keuken. Er zijn geen douches. De maaltijden zijn op strakke tijdstippen, waardoor sommige mensen gebonden zijn aan hun werk en veel te laat aankomen voor de tweede maaltijd. En alleen gebruik kunnen maken van die ene derde maaltijd op een dag.

En dat is natuurlijk niet genoeg om gezond te leven. En daarnaast ontvangen zieken ook geen uitkering, waardoor ze verzekeringen niet kunnen betalen, bijvoorbeeld.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel, gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ik vroeg me daar verder nog op af, er missen basisvoorzieningen. Wat verstaat u onder basisvoorzieningen?

De voorzitter: De heer Amraoui.

De heer Amraoui: Een douche, een keuken en de optie om drie maaltijden per dag te krijgen. Dat zijn de grootsten, waar ik op dit moment van hoor.

De voorzitter: Ik kijk even rond naar de commissie of er nog commissieleden zijn met vragen aan deze heren. De heer Stolk van de VSP. Daarna ga ik naar de heer Van Dam Timmers. De heer Stolk.

De heer Stolk: Ik heb met aandacht geluisterd naar het betoog. En ik begrijp dat ze twee maanden al in een opvang zitten. En dat ze een slechte behandeling hebben ten opzichte van eten, brood, bread en... De drie dingen die we... Een dak boven ons hoofd. Hebben ze al gehoord hoelang ze nog moeten blijven? Hoewel het hier in de vraag staat. Maar hoe is het zicht voor hen? Of horen ze helemaal niets?

[Er wordt Engels gesproken]

De voorzitter: De verwachting is dat het minimaal een jaar gaat duren. Heeft u een vervolgvraag, de heer Stolk?

De heer Stolk: Ik moet het even verwerken, van twee maanden, zeventien maanden mogen ze blijven. Maar hebben ze ook vrijheid? Dat wil zeggen, moeten ze binnen blijven of mogen ze overal naartoe?

Amraoui: De heren zeggen van wel.

De voorzitter: Is dit voldoende even, de heer Stolk? Dan ga ik even naar de heer Van Dam Timmers.

De heer Stolk: Ja, doe eerst maar anderen.

De voorzitter: Ja? De heer Van Dam Timmers, CDA.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Dank voor de sprekers. Het voelt een beetje ongemakkelijk ergens, omdat we als gemeenteraad hier in feite niet over gaan. Dit gaat natuurlijk over landelijk beleid en omgang met asiel en met migratie. Is niet echt een gemeentelijk vraagstuk. Ik heb daar in feite hier vanuit de gemeenteraad ook geen mening over. En ik ben wel benieuwd wat jullie dan hopen vandaag eigenlijk met dit inspreken te bereiken.

Want ik zie niet helemaal in wat de gemeenteraad hier eigenlijk aan kan doen, omdat we niet bevoegd zijn en we ook niet over migratie gaan en we daar niks mee kunnen doen.

De voorzitter: De heer Amraoui, u wil daar een antwoord op geven?

De heer Amraoui: Het is eigenlijk vooral de bedoeling om te laten weten wat voor omstandigheden deze mensen eigenlijk onder leven. Want zij voelen zich niet serieus genomen door het management, waarvan zij claimen dat ze ook nog slecht behandeld worden. Dat er discriminerende omgang is. Dat zij in het algemeen gewoon niet serieus genomen worden. En zij geen andere uitweg zien dan gewoon naar de gemeente toe of een andere instantie die hun wel kan helpen of die hen gehoord laat voelen.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers, vervolgvraag.

De heer Van Dam Timmers: Dan heb ik nog wel een aanvullende vraag. Voor derdelanders geldt natuurlijk over het algemeen dat de gedachte is dat zij terug kunnen naar het land waar ze vandaan komen. Dat geldt hier in feite natuurlijk ook. Niemand hoeft hier te blijven. Hoe wordt daar in het algemeen tegenaan gekeken?

De heer Amraoui: Hun hele liveliheid is eigenlijk in Oekraïne. Ze zijn daarheen gegaan voor werk. Ze zijn daar heel lang. Het zou eigenlijk heel raar zijn als ze ineens naar het land van herkomst zouden gaan, puur en alleen maar omdat dat hun originele herkomst is. Ze zijn net als de Oekraïners gevlucht, maar voelen zich toch anders benadeeld en anders behandeld ten opzichte van die mensen die daar wel oorspronkelijk vandaan komen. Er is eigenlijk geen concreet verschil tussen hen en Oekraïners. Zij gaan daar naar werk. Ze hebben daar een huis. En ze zijn gevlucht voor de Russische inval.

De voorzitter: De heer Safranti van DENK. Momentje.

De heer Amraoui: Kunt u een Engelse vertaling vertellen van wat uw vraag was?

[Er wordt Engels gesproken]

De voorzitter: Ik denk nu ook even, ik ga u het woord geven hoor heer Safranti voor dit, want dit is natuurlijk eigenlijk wel ook een hele mooie discussie. Maar vooral ook nu met deze commissie en de raad, want het gaat niet zozeer om het landelijk vraagstuk terug, ja of nee. Maar u komt ook vooral vanwege de omstandigheden waar ze nu in verkeren. Dat is hetgeen wat u wil weergeven. Ik ga heel even het woord geven aan de heer Safranti, want die zit al een tijdje met een vraag. De heer Safranti.

De heer Safranti: Dat geeft niet hoor, voorzitter. Dank u wel trouwens. Ik wil ook de sprekers even bedanken hierbij. De heer Jan Timmers geeft aan dat hij geen mening heeft. Die heb ik wel, maar die wil ik hier ook niet benoemen, omdat wij daar niet over gaan. Maar ik zit daar toch een beetje dubbel in. Want mijnheer Stolk was daar ook een beetje overstuurd. Wat ik wil vragen of waar ik wel een beetje benieuwd naar ben, in dit geval zien we keurig twee jonge mannen of jongeheren.

Maar de situatie waar deze mensen ook in leven, daar ben ik dan wel een beetje benieuwd naar of daar ook bijvoorbeeld vrouwen, kinderen, ouderen of mindervalide mensen zijn. Deze twee heren zullen zich misschien wel redden, maar als we het over hebben bij mensen die wat op oudere leeftijd zitten of kleinere kinderen of zwangere

vrouwen. Ik weet het allemaal niet. Maar daar was ik eigenlijk een beetje benieuwd naar hoe zo'n situatie, waar zij nu terecht zijn komen, daar is.

De voorzitter: U vraagt eigenlijk even een iets breder beeld van de omstandigheden, locatie waar ze terecht zijn gekomen. De vraag wordt even vertaald voor de heren. En dan ga ik even kijken wie er een antwoord kan en wil geven.

[Er wordt Engels gesproken]

De voorzitter: De heer Safranti heeft een vervolgvraag. Ik wijs heel even op de tijd, want we hebben nog zes minuten. Gaat uw gang.

De heer Safranti: Het is even een aanvullende vraag. Want dit was voor mij al bekend, want dit heb ik ook zojuist diverse keren gehoord. Mij was meer nogmaals de vraag van, hoe is die populatie daar? Zijn er kinderen, zijn er ouderen, zijn er zwangere vrouw, wat ik net zei? Zijn er mensen die mindervalide zijn? Dat is voor mij even van belang. Om hoeveel mensen en wat voor populatie?

[Er wordt Engels gesproken]

De voorzitter: De heer Aarden van Partij voor de Dieren.

De heer Aarden: Bedankt. Net als DENK hebben wij ook onze meningen, maar die laat ik wel in het midden. Hoe is de communicatie naar de bewoners, zowel vanuit de gemeente als verschillende instanties? Heeft men het idee goed op de hoogte te zijn van wat de situatie is, updates, net als met toen ze eruit moesten dat mensen geen tijd hadden om hun spullen te pakken? Hebben ze het gevoel goed op de hoogte gehouden te worden?

De heer Amraoui: De heren geven aan dat er een heel zwaar gebrek is aan communicatie omtrent eigenlijk de meeste dingen. Vooral de belangrijkste dingen, hun rechten, wanneer wel of niet, dit dat. Wanneer ze bijvoorbeeld verplaatst mogen worden naar een betere opvang vanuit de tijdelijke opvang waar ze al twee maanden zitten, ten opzichte van de meeste vluchtelingen die daar maar twee tot drie dagen verblijven. Eigenlijk kan ik er een heel simpel antwoord op geven, ze worden nauwelijks op de hoogte gebracht. En de communicatie gaat heel slecht.

De voorzitter: Ga ik nog even naar de laatste vraag. Ga ik naar mevrouw Nieuwland. En dan moeten we echt gaan afronden. Kijken hoe snel mevrouw Nieuwland is met de vraag. ChristenUnie/SGP.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Ik ga het kort proberen te doen. U gaf aan dat er mensen zijn die willen kiezen voor plan B, om bijvoorbeeld naar een andere plaats te gaan. Mag dat of heb je die keuze niet?

De heer Amraoui: Dit plan B is eigenlijk voorgedragen om een helpende hand te bieden aan de gemeente of degene die erover gaat. Want als zij te horen krijgen dat ze met hun zeventig mensen, waarvan er maar vijftig mensen een opvang kunnen krijgen, dan zijn er vast wel mensen bereid om te verhuizen naar een andere stad, is hun plan B eigenlijk.

De voorzitter: Als het heel kan, mevrouw Schnabel nog met een vraag.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Hele korte vraag. Zijn er aparte en afgesloten slaapzalen als het gaat over mannen en vrouwen?

[Er wordt Engels gesproken]

Mevrouw Schnabel: Heel kort nog.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Los van het feit of je een relatie met elkaar zou hebben, of je een koppel, bent slapen mannen en vrouwen op dezelfde slaapzalen?

De voorzitter: Hij gaf aan dat ook stellen gewoon bij elkaar slapen. Ook als het geen...

[Er wordt Engels gesproken]

De voorzitter: Dan wil ik graag gaan afronden. Dank aan de sprekers.

[Er wordt Engels gesproken]

De voorzitter: Dank, commissieleden. Dit is inspreken. We hebben de informatie. Het is aan de commissie om daar zelf verder wat mee te doen. Dan wil ik u bedanken voor uw komst. En neem uw kopjes mee. Nog even een snelle nabrander van de heer Amraoui.

De heer Amraoui: Ik wil de commissie bedanken voor hun inbreng.

De voorzitter: Dank u wel.

3. Agenderingsverzoek REKENKAMER aan Agendacommissie- inzake kick off haalbaarheid doelen Sportvisie

Voorzitter: Mevrouw Van Vugt-Roose

Raadsgriffier: De heer Boogaard

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Aarden (Partij voor de Dieren)

Dhr. Van den Berg (CDA)

Dhr. Gündogdu (Op Ons Eiland)

Mevr. Jager (Beter voor Dordt)

Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)

Dhr. Kleinpaste (Gewoon Dordt)

Dhr. Van der Net (VVD)

Mevr. Nieuwland-van den Bosse (CU/SGP)

Dhr. Safranti (DENK)

Mevr. Schnabel (PvdA)

Dhr. Van der Spoel (Fractie van der Spoel)

Dhr. De Vries (VSP)

Overige aanwezigen: mevr. Damen, dhr. Oostlander, mevr. Vervoort, mevr. De Vries, mevr. Khadje

De voorzitter: Geacht aanwezigen, ik wil beginnen met deze vergadering. Als iedereen die nog rondloopt en kan gaan zitten dat ook doet. Dank u wel. Mooi dat de hele tafel gevuld is. Iedereen van harte welkom. Alle raads- en commissieleden en ook alle gasten die hier zijn. En die ook voor een deel het woord zullen voeren. En ook de mensen op de tribune en misschien nog mensen thuis. Ik had eigenlijk begrepen dat de wethouder ook hier zou zitten. Maar als het nodig is, dan halen we u er wel bij. Ik wil vragen aan iedereen om zich voor te stellen in verband met het verslag wat gemaakt wordt. En mijnheer Kleinpaste heeft al een vraag.

De heer Kleinpaste: Meer een punt van orde. Ik zou de wethouder in dit stadium er niet bijhalen. Maar de voorzitter nodigde heb bij wijze van spreken uit. Ik zou dat gewoon niet doen.

De voorzitter: Ik zal het niet doen. Met het voorstellen begin ik hier links van me, met de griffier.

De heer Boogaard: André Boogaard, commissiegriffier.

De heer Van der Net: John van der Net, Dordtse VVD.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Eline Nieuwland, ChristenUnie/SGP.

De heer Katif: Jacques Katif, Beter voor Dordt.

Mevrouw Jager: Ineke Jager, Beter voor Dordt.

De heer Safranti: Mehmet Safranti, DENK Dordrecht.

Mevrouw Damen: Mara Damen, Rekenkamer Dordrecht.

De heer Oostlander: Steven Oostlander, voorzitter Rekenkamer Dordrecht.

Mevrouw Vervoort: Hanneke Vervoort, onderzoeker BMC.

De heer Jellema: Daniel Jellema, adviseur sociaal domein, ook BMC.

Mevrouw De Vries: Marsha de Vries, managing consultant BMC.

Mevrouw Schnabel: Marije Schnabel, Partij van de Arbeid.

De heer Gündogdu: Aydin Gündogdu, Op Ons Eiland.

De heer De Vries: André de Vries, VSP Dordrecht.

De heer Van der Spoel: Wouter van der Spoel, Fractie van der Spoel.

De heer Aarden: Tristan Aarden, Partij voor de Dieren.

De heer Kleinpaste: Gert Jan Kleinpaste, Gewoon Dordt.

De heer Van den Berg: Elco van den Berg, CDA Dordrecht.

Mevrouw Khadje: Sylvia Khadje, Rekenkamer Dordrecht.

De voorzitter: En ik ben Franciske van Vugt, vanavond uw voorzitter. En ik herhaal nog een keer de naam van de gasten, zodat u ze ook makkelijker kunt aanspreken. We hebben mevrouw Damen daar zitten van de Rekenkamer. Ook de heer Oostlander, de voorzitter. En dan hebben we vervolgens mevrouw Vervoort en de heer Jellema en mevrouw de Vries, allemaal van BMC. En dan hebben we hier nog mevrouw Khadje. Ik zeg het goed. Waarom zitten we hier? De Rekenkamer heeft besloten om een onderzoek uit te voeren naar de haalbaarheid van de doelen van de Sportvisie 2030. En vanavond worden wij als raadsleden meegenomen in de opzet van dat onderzoek. En er is uiteraard gelegenheid om vragen te stellen en om daar kritisch over mee te denken, over de uitgangspunten. Dat is eigenlijk heel in het kort. Verder hoef ik daar op dit moment nog niks over te zeggen. Dan wil ik het woord graag geven aan de heer Oostlander. En ik zou graag nog even willen weten, mogen er tussendoor vragen gesteld worden of wilt u dat... U wilt het liefst tussendoor. Dat mag.

De heer Oostlander: Het mag allebei, wat mij betreft.

De voorzitter: Allebei.

De heer Oostlander: Dank u wel, voorzitter. Fijn dat we hier mogen zijn. Voor ons is dit altijd een belangrijk moment. En er zat net iemand te grappen van, wat een grote delegatie. Maar het is ook een belangrijke bijeenkomst, want dit is de aftrap van een nieuw onderzoek. En wij doen dan twee dingen. Wij zijn in de avond altijd bij jullie, bij de raad, om jullie bij te praten over de doelstelling. Waarom hebben we dit onderzoek gevoerd?

Maar in de middag, en dat is minstens zo'n belangrijke bijeenkomst, hebben we het gesprek met de ambtelijke organisatie om dat onderzoek toe te lichten, uit te leggen waarom we dat onderzoek hebben gekozen, eerste contacten te leggen en een verdieping te doen op de vragen van, dit is er aan de hand. Zien jullie dit? Zien jullie dat? En dat leidt vaak tot hele goede inzichten. Vanmiddag zei bijvoorbeeld iemand, houden jullie eigenlijk rekening met de samenloop met andere dossiers? Keken wij eerst van, wat bedoel je precies? En toen zei die persoon, jullie gaan het sportbeleid onderzoeken. Daar zijn grote ambities. Maar er zijn ook grote ambities op het terrein van wonen. En dat wringt af en toe best. Want je wil bijvoorbeeld... Sportterreinen zijn soms gewoon nodig om woningbouw te realiseren. En dat is een interessant inzicht. Daarom zijn die bijeenkomsten belangrijk. Vanavond hoop ik ook dat jullie ons gaan uitdagen tot dit soort inzichten en gedachtes. Want wij hebben een onderzoeksvoorstel geschreven, klassiek, zoals een Rekenkamer doet. Het gaat over doelmatigheid, doeltreffendheid van het door de gemeente gevoerde beleid. Hier kijken we naar de hele ambitieuze nota rondom sportbeleid. Hebben we aangekondigd in het jaarprogramma al, wat toch wel een aantal maanden geleden is verstuurd. En wij zijn begonnen met de uitvoering. Maar wij hebben

de wijsheid niet in pacht. Wij vragen altijd aan die onderzoekers, reflecteer eens op onze vragen. Heb je nieuwe inzichten? De onderzoekers van BMC hebben we geselecteerd. Zullen we zo over vertellen. Die hebben bijvoorbeeld geadviseerd om met alle sportorganisaties en belangenverenigingen bijeenkomsten te plannen. Zijn er een stuk of zeven van gepland. Vonden wij echt een goed idee. Krijg je veel betere onderzoeksinformatie. Dat is belangrijk. Daarom vraag je aan die mensen daarop te reflecteren. Daarom was die sessie van vanmiddag belangrijk, want dan krijg je van de ambtenaren feedback van, heb je hier aan gedacht, heb je daaraan gedacht? En daarom is deze sessie belangrijk. Wat ik wil voorstellen, is dat we gewoon de collega's van BMC vragen een toelichting te geven op het onderzoek. En ik denk dat het voor jullie ook geldt dat tussendoor vragen gesteld mogen worden. Als jij klikt, komt volgens mij meteen jouw slide.

Mevrouw De Vries: Dank je wel. Fijn dat wij hier vanavond bij u aanwezig mogen zijn voor de aftrap van dit onderzoek naar de Sportvisie van de gemeente Dordrecht. Wij hebben ons al even voorgesteld. Wij zullen met zijn drieën dit onderzoek uitvoeren. En daarom vinden we het ook belangrijk om vanavond met zijn drieën bij u aanwezig te zijn en eventuele vragen te beantwoorden en van u te horen hoe u aankijkt tegen de wijze waarop wij het onderzoek willen gaan aanpakken. Waar ik in het kort bij stil wil staan in onze presentatie, is in de eerste plaats bij de uitgangspunten van het onderzoek. Ik zal even kort ingaan op de onderzoeksmethoden. Wij zijn van plan verschillende onderzoeksmethoden in te zetten, Steven noemde er net al één van, om de vragen die wij hebben in dit onderzoek te gaan beantwoorden. Dan zal ik even kort schetsen hoe het plan van aanpak eruitziet. Het proces.

En tot slot zal ik ook nog het een en ander vertellen over hoe onze planning eruitziet, zodat u ook weet wanneer u de eindresultaten van dit onderzoek kunt gaan verwachten. Als we even kijken naar de uitgangspunten van dit onderzoek. Het is ongeveer een jaar geleden dat de Sportvisie voor 2030 is vastgesteld. En in die Sportvisie zijn twee hele belangrijke uitgangspunten opgenomen.

De gemeente wil in 2030 in de top tien van de meest sportieve gemeenten staan. En de gemeente Dordrecht wil dat in 2030 tachtig procent van de inwoners sport of sportief beweegt. Dat zijn twee hele ambitieuze beleidsuitgangspunten, die in de Sportvisie zijn vertaald in allerlei doelen en bijbehorende activiteiten die de gemeente met haar partners op het gebied van sport wil gaan initiëren. Dat is het hele belangrijke kader van waaruit wij met dit onderzoek aan de slag gaan. Wat willen we nu concreet gaan doen in dit onderzoek? Wat zijn de doelstelling van dit onderzoek? Wij willen allereerst inzichtelijk gaan maken of die doelen, zoals die zijn opgesteld en die twee hele ambitieuze beleidsuitgangspunten, nu eigenlijk haalbaar zijn. U zult kunt zich voorstellen, de visie is pas vorig jaar vastgesteld. Dit wordt niet een klassiek Rekenkameronderzoek, waarbij je na een aantal jaren gaat kijken van, is het beleid wel of niet doeltreffend en doelmatig geweest? We gaan eigenlijk op een moment dat dit net is gestart, deze Sportvisie, al eens even kritisch meekijken en kijken van, die doelen die er zijn, die beleidsuitgangspunten, zijn die nu realistisch te noemen? En kun je nu verwachten van de instrumenten waar de gemeente voor gekozen heeft, de activiteiten die ze heeft bedacht, samen met haar partners, dat die ook voldoende en effectief zullen zijn om die doelen uiteindelijk te gaan realiseren? Hoe we dat gaan doen, zal ik straks

even iets over vertellen. Mogelijk komen wij tot bepaalde bevindingen waarvan we zeggen, de strategie, zoals de gemeente die nu voor ogen heeft, daar zou je nu tussentijds al wel bepaalde aanvullingen op kunnen doen, wijzigingen in kunnen aanbrengen, waarmee je de kans misschien vergroot dat je in 2030 die hele ambitieuze doelstellingen die zijn geformuleerd ook gaat realiseren.

De voorzitter: Ik geef even het woord aan de heer Van der Net voor een vraag.

De heer Van der Net: Dank u wel, voorzitter. Ik zat die derde bullet al te lezen. En dan denk ik, is dat dan toch niet een beetje voor de muziek uitlopen om inderdaad dan al mogelijke aanpassingen van de huidige strategie mee te nemen, terwijl je eigenlijk nog geen zicht hebt op de uitwerking van die visie?

Mevrouw De Vries: Wat wij willen gaan doen in ons onderzoek, en daar zal ik straks ook nog wel wat uitgebreider bij stilstaan als ik inga op de verschillende onderzoeksmethoden die we gaan inzetten, is ook gewoon eens even kritisch kijken van, die doelen die zijn geformuleerd en die beleidsuitgangspunten en de instrumenten die daaraan gekoppeld zijn, wat is daar nu bijvoorbeeld over bekend vanuit andere gemeenten, over de effectiviteit van dat soort instrumenten? En zo proberen wij nu toch alles kritisch mee te kijken en wellicht ook input te leveren waarmee de gemeente haar voordeel kan doen en de kans kan vergroten om uiteindelijk in 2030 die doelen te realiseren.

De voorzitter: Er zijn een aantal vervolgvragen. Eerst de heer Kleinpaste. Daarna de heer Van der Spoel.

De heer Kleinpaste: Dank u wel, voorzitter. Er werd al een kleine hint in de richting gegeven van waar ik een vraag over wilde stellen. Namelijk, we kunnen bij andere gemeenten gaan kijken, want er zijn andere gemeenten met ongeveer vergelijkbare ambitieuze doelen in hun Sportvisie 2025.

Wordt er een benchmark gemaakt om te kijken wat we daar nu al van kunnen leren, zodat we niet een aantal jaren hoeven te wachten om fouten te herstellen die we nu al zouden kunnen herstellen?

De voorzitter: Ik stel voor dat we eerst ook de andere vraag laten stellen, want die kunnen dan misschien gewoon.... Misschien liggen ze in elkaars verlengde. Dat zien we wel even. De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Waar mijn vraag over gaat, is het volgende. We hebben ook, althans dat staat in de Sportvisie, tussendoelen voor 2026. Is het dan ook zo dat met de resultaten van dit onderzoek dat we dan een nulmeting krijgen en aan het einde van het jaar 2024, dit moet er dan nog eventueel gebeuren? Dat we dan al sturing kunnen geven richting die tussendoelen 2026?

De voorzitter: De eerste vraag ging over de benchmark. En de tweede vraag over, kunnen we dan met uitkomsten al bijsturen?

Mevrouw De Vries: Ik denk de eerste vraag komt straks ook aan bod als ik wat nader inga op de onderzoeksmethode.

De voorzitter: Prima.

Mevrouw De Vries: Misschien is dat een handiger moment. Want jij wilde ook alvast iets aanvullen, Hanneke.

Mevrouw Vervoort: Klopt. En ook nog even gerelateerd aan de eerste vraag, waarom nu al? En die linkt ook een beetje aan de tussendoelen vraag. Want wij zijn nu inderdaad heel diep die Sportvisie ingedoken. En die zijn we helemaal uit elkaar aan het pluizen van, wat is er gedaan vanaf het begin? Wij willen een Sportvisie opstellen. En hoe zijn we uiteindelijk gekomen tot wat er in die Sportvisie staat? Waarop heb je je keuzes gebaseerd voor die die top tien en die tachtig procent? En waar zijn dan weer je keuzes op gebaseerd voor de beleidsuitgangspunten voor de uiteindelijke doelen voor de tussendoelen en voor de, we noemen ze even, activiteiten die daaronder hangen? En daar zie je ook bijvoorbeeld... Of laat ik zo zeggen, wij willen graag ook in kaart brengen hoe de samenhang tussen de doelen en de tussendoelen zijn en ook hoe meetbaar ze zijn. We hebben daar ook een vraag inzitten, wat is er nu al bekend aan resultaten? We verwachten dat er heel weinig is, omdat we nog zo vroeg in die Sportvisie zitten. Maar we willen wel weten, hoe ga je in 2026 zorgen dat je die resultaten meetbaar en zichtbaar hebt gemaakt? En afhankelijk van hoe je je doel hebt geformuleerd, is het ene doel makkelijker meetbaar dan het andere doel. Je kan dan geen moment ook nog gaan denken, zijn de doelen... Verdienen die bijvoorbeeld herformulering, zodat je in 2026 aan de hand van die geherformuleerde doelstelling wel beter inzichtelijk hebt hoe je ervoor staat? Op dat niveau moet je ook denken. We vlooien gewoon die hele Sportvisie uit elkaar om te zien hoe de samenhang is en hoe de verwachting is voor de toekomst.

De voorzitter: We gaan nu eerst het eerste punt gewoon helemaal afronden. En dan even vragen. De uitgangspunten, pas als die klaar zijn, doen we even de volgende tranche aan vragen. U kunt verder.

Mevrouw De Vries: Prima. En eigenlijk een vierde doelstelling van het onderzoek is natuurlijk ook om in te gaan op de rol van u als raad. Te kijken, hoe bent u betrokken geweest bij de totstandkoming van de Sportvisie? Hoe wordt u geïnformeerd, tussentijds? Waar zit ook uw behoefte qua informatievoorziening? En heeft u daarmee nu ook in handen wat u nodig heeft om uw kaderstellende en controlerende rol uit te voeren? Dat zijn eigenlijk de vier verschillende doelstellingen van ons onderzoek. Op basis van die doelstellingen hebben wij een aantal onderzoeksvragen geformuleerd. Er zijn een aantal vragen die hebben betrekking op de haalbaarheid van de doelstellingen. Hanneke verwees er ook al even naar van, hoe is Dordrecht gekomen tot deze visie? Op welke wijze zijn die doelen geformuleerd? Ligt er ook een uitvoeringsplan ten grondslag aan het realiseren van die verschillende doelstellingen? Hoe zit het met de financiële middelen? Is de personele capaciteit op orde? Is die voldoende om ook uitvoering te geven aan de ambities en de doelen die de gemeente zichzelf gesteld heeft? Worden er ook realistische verwachtingen gesteld ten aanzien van de partners van de gemeente? Dat zijn allemaal vragen die aan de orde komen bij de haalbaarheid. We gaan kijken naar de meetbaarheid. Op welke wijze probeert de gemeente nu ook tussentijds en straks achteraf inzichtelijk te maken of de doelen worden gerealiseerd en of de gemeente op

koers ligt? Hoe wordt dat gemeten? Wanneer wordt dat gemeten? We willen gaan kijken naar de effectiviteit. We willen kijken, zijn er nu al bepaalde effecten te merken van de Sportvisie en de instrumenten en activiteiten die daarmee in werking zijn gezet? Maar met name ook van, waarop is die keuze van instrumenten en activiteiten gebaseerd? Zijn dat instrumenten en activiteiten waar de gemeente al ervaring mee had en waarvan ze weet vanuit het verleden, dat is effectief? Of heeft de gemeente gekeken bij andere gemeenten en de wijze waarop zij hiermee omgaan? Of is er gebruik gemaakt van bepaalde databases waar effectieve interventies in opgenomen zijn? Dat zijn allemaal punten die bij dit onderdeel aan de orde komen. En we kijken ook naar, zoals ik aangaf, de informatievoorziening aan de raad en de rol die u als raad speelt in dit kader. Om nog even het scherp neer te zetten, de scoop van het onderzoek gaat met name om de kans dat de Sportvisie doeltreffend is. Is het redelijkerwijs te verwachten dat de doelen, zoals die zijn gesteld in de Sportvisie, behaald kunnen worden met instrumenten en activiteiten waar de gemeente voor gekozen heeft.

De voorzitter: Wie heeft er op dit moment vragen over het eerste onderdeel van de presentatie. En dat ging over de uitgangspunten. De heer Katif.

De heer Katif: Dank u wel, voorzitter. Een hele korte vraag. Ik ben uw naam vergeten. Excuus.

De voorzitter: Mevrouw De Vries.

De heer Katif: Mevrouw de Vries, u hebt het over de meetbaarheid van de doelstellingen eigenlijk van zo een Sportvisie. Waar ik eigenlijk daarin mis, zijn indicatoren.

Ik weet niet of u dat weet, maar wij zijn in een discussie op dit moment binnen onze gemeente over indicatoren die gebruikt worden om binnen onze begroting allerlei dingen... Mijn vraag is, ik mis indicatoren, gaan die gebruikt worden of hebt u daar... Zegt u, dat is helemaal niet relevant of puntje, puntje, puntje.

Mevrouw De Vries: Wil jij erop ingaan Hanneke of zal ik dat beantwoorden?

De voorzitter: Wordt het mevrouw Vervoort of mevrouw De Vries?

Mevrouw De Vries: Er zijn natuurlijk indicatoren opgenomen in de begroting. Er zitten ook indicatoren, zij het een beperkt aantal, op het gebied van sport. Dat betrekken we ook in dit onderzoek. En we zullen natuurlijk ook kijken in hoeverre in die Sportvisie, die er is, er aan die verschillende doelstellingen en subdoelstellingen, die er zijn, ook in die indicatoren gekoppeld zijn. Want dat zou natuurlijk ook de meetbaarheid ervan vergroten. Dat is ook een aspect dat we wel meenemen in het onderzoek.

De voorzitter: Een aanvullende vraag, denk ik. Of u wilde nog iets aanvullen?

Mevrouw Vervoort: Mag ik een toevoeging daaraan geven? Want de twee echt hoofddoelstellingen, die top tien en die tachtig procent, zijn gebaseerd op een specifieke meting. De ene is gebaseerd op een NOC*NSF sportdeelname

De voorzitter: Ik onderbreek heel even. Of mevrouw De Vries haar microfoon wil uitzetten.

Mevrouw Vervoort: Die tachtig procent is gebaseerd op een NOC*NSF sportdeelnamemeting. En de top tien is gebaseerd ook op een bepaald type meting. Dat zijn eigenlijk hele duidelijke indicatoren die meetbaar zijn gemaakt, om het maar zo te zeggen. Voor ons is nu wel de vraag, hoe meetbaar is de rest wat er in de Sportvisie staat?

De voorzitter: Mijnheer Katif is uw vraag beantwoord? Ik zie enige twijfel.

De heer Katif: Ik zou graag een politieke vraag willen formuleren, maar dat mag ik niet. Ik hou het even zo.

De voorzitter: U heeft het goed begrepen. Dan gaan we naar de heer Van den Berg met een aanvullende vraag.

De heer Van den Berg: Dank, voorzitter. U noemde het ook, de effectiviteit te kunnen meten. Ik vroeg me af, is dat niet nu al te vroeg? Omdat het beleid is nog een jaar jong. Is dan de betreffende data altijd al beschikbaar om te kunnen kijken of dat beleid al effectief is?

Mevrouw Vervoort: We gaan niet meten of het beleid effectief is. We doen een inschatting van wat je realistisch gezien zou mogen verwachten van de toekomstige effectiviteit. Want ik ben het helemaal met u eens. We zijn nu negen maanden onderweg.

Daar kan je moeilijk van die hele visie zeggen, effectief, jullie gaan in 2030 het hartstikke bereiken. Maar je kan al wel kijken naar al die instrumenten, activiteiten die je in gaat zetten en een inschatting proberen te maken op basis van wat je weet over effectiviteit in andere gemeenten. Ook wat je ziet überhaupt in, hoe concreet is die Sportvisie? Hoe meetbaar is die Sportvisie? Want hoe meetbaarder, hoe makkelijker je in 2026 die tussendoelen zichtbaar kan laten zijn. En hoe makkelijk ook je in 2030 zicht hebt op of je effectief bent geweest of niet. We zitten echt helemaal aan het begin. Is het realistisch dat? Niet, is het effectief? Is het realistisch dat het mogelijk effectief kan zijn?

De voorzitter: Ik vat het even samen, want het blijkt niet over helemaal goed verstaanbaar te zijn. Het gaat niet om de vraag, is het effectief, maar is het realistisch dat het effectief wordt?

De heer Oostlander: Voorzitter, we doen geen beleidsevaluatie. We gaan niet kijken of er daadwerkelijk meer gesport wordt. We onderzoeken of de ambities, zoals die zijn geformuleerd in het document, haalbaar zijn. Dat is net iets anders.

De voorzitter: Ik begrijp hem. Dank je wel. We gaan naar het tweede deel van de presentatie over de onderzoeksmethoden.

Mevrouw De Vries: Wij zullen in ons onderzoek verschillende onderzoeksmethoden inzetten en combineren om onze onderzoeksvragen te beantwoorden. Allereerst

beginnen we altijd, zoals gebruikelijk is bij Rekenkameronderzoeken, met een analyse van de literatuur die beschikbaar is op dit onderwerp. We kijken ook naar de verschillende documenten die beschikbaar zijn binnen de gemeente. De Sportvisie, eventuele uitvoeringsplannen, Planning en Control documenten waar informatie in te vinden is over sport. We kijken naar de beschikbare managementinformatie. Wat voor cijfertjes houdt de gemeente zelf nu allemaal bij over bijvoorbeeld deelname aan bepaalde sportactiviteiten? Maar we kijken ook, zoals we net bij het beantwoorden van een eerdere vraag al aangaven, naar bepaalde landelijke databases die er zijn, waar informatie inziet over interventies die effectief zijn, interventies die werken om mensen aan het sporten te krijgen. Dat is natuurlijk heel interessant om te zien hoe de interventies, de activiteiten die binnen deze gemeente worden ingezet zich verhouden ten opzichte van die informatie die we uit die database kunnen halen. Deze informatie zullen we aanvullen met interviews. We zullen met de portefeuillehouder, de wethouder met sport in portefeuille, in gesprek gaan over dit thema. We zullen spreken met de betrokken beleidsmedewerkers, die ook betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van de Sportvisie, de vertaling daarvan. We gaan graag in gesprek met een afvaardiging van uw raad, om ook van u te horen over hoe u uw input hebt meegegeven bij de totstandkoming van de Sportvisie. Maar ook hoe u nu geïnformeerd wordt. Waar uw vragen zitten. En hoe u geïnformeerd zou willen worden op dit thema. En we willen in gesprek gaan met een afvaardiging van de inwoners. Dan denken we bijvoorbeeld aan de Sportraad Dordrecht. Maar het is ook interessant om in gesprek te gaan met de Adviesraad Wmo en Jeugd. Die hebben een Klankbordgroep Dordt Inclusief. We zouden ook graag met hen spreken over de Sportvisie en hoe zij daar tegenaan kijken. En tot slot willen wij een aantal werkateliers organiseren.

Steven had het daar net al over. Dat zijn een soort interactieve bijeenkomsten met allerlei partijen uit het sportveld. Denk aan sportverenigingen, buurtsportcoaches En we willen dan aan de hand van de verschillende thema's die benoemd zijn in de Sportvisie met een groep mensen in gesprek over hun ervaringen, hun beelden bij de haalbaarheid, wat er volgens hen nodig is. Dat worden mooie sessies in wat we dan werkateliers noemen.

De voorzitter: Er zijn heel veel vragen over dit onderwerp. De heer Tutupoly was als eerste. Die mag nu.

De heer Tutupoly: Ik zag daar staan, de interviews en de groepsgesprekken. Er staan een viertal, hoe moet ik het zeggen, organisaties die geïnterviewd worden. Diegenen die kijken naar wat mist, dat zijn de sportverenigingen zelf. Is daar bewust niet voor gekozen?

Mevrouw De Vries: De sportvereniging nemen we mee in de zogenaamde werkateliers. Waarbij we de verschillende partijen, de verschillende partners op het gebied van sport van de gemeente om de tafel willen hebben en met hen in gesprek willen gaan over die Sportvisie. Zeker gaan we daarmee spreken. En ook bijvoorbeeld met Dordt Sport en een vertegenwoordiging daarvan.

De voorzitter: De volgende die mag is de heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Dank u wel, voorzitter. Ik was even benieuwd of u bij de vertegenwoordigers van de inwoners ook op zoek gaat naar de niet sportende Dordtenaar, om te kijken welke mogelijke belemmeringen zij juist ervaren, waardoor ze niet aan sport, op wat voor manier dan ook, deelnemen?

Mevrouw Vervoort: In de NOC*NSF Sportmonitor, waar ook die 80 procent doelstelling op is gebaseerd, in de versie van 2022 is een hele uitgebreide paragraaf opgenomen over waarom er niet gesport wordt en welke redenen ervoor zijn om niet te sporten. Daar is zowel landelijke informatie over beschikbaar als Dordt specifieke informatie. En als ik het heel goed onthouden heb, dan hebben 1.100 plus mensen die Sportmonitor ingevuld waarop die cijfers gebaseerd zijn. Dat is een aanzienlijke groep. Dat staat zeker op ons netvlies, het niet sporten.

De voorzitter: Dit was ook de vraag van heer Van den Berg, kreeg ik door. De heer Safranti had ook een vraag? Ik heb in elk geval aan die kant ook een hand gezien, maar ik weet niet meer van wie. Dan heb ik gewoon meer handen gezien. Er zijn ook heel veel handen hier. Is er nog iemand met een vraag over...

De heer Safranti: Ik heb wel wat vaker mijn hand uitgestoken, maar dat was de kamer hiervoor.

De voorzitter: Dat zal het dan toch geweest zijn. Zijn er op dit moment vragen over de onderzoeksmethoden? Op dit moment niet. Dan gaan we verder naar het volgende onderdeel. Mevrouw De Vries.

Mevrouw De Vries: Dan komen we bij het plan van aanpak, wat we globaal even hier hebben neergezet. We zitten nu nog aan het einde van de eerste fase, de voorbereidingsfase. Zoals Steven net ook aangaf, we hebben vandaag met de ambtelijke organisatie een gesprek gehad. We hebben een startgesprek gehad met de Rekenkamer. En nu vanavond met u. Inmiddels zijn we ook al gestart met de zogenaamde desk research, bestuderen van literatuur. Maar we hebben ook wel vanuit de ambtelijke organisatie heel veel stukken ontvangen, waar wij mee aan de slag zijn gegaan en waar wij een eerste scan van hebben gemaakt op de inzichten die we in ons onderzoek kunnen gaan gebruiken. Volgende week starten we met de interviews. Allereerst een interview met de ambtelijke organisatie. En dan volgt de rest. En zo in de zomer, kort na de zomer hebben we de werkateliers. En uiteindelijk resulteert dat dan in een eerste Nota van Bevindingen, zoals dat heet. Een eerste versie van ons onderzoek. Dat wordt dan teruggelegd ook bij de ambtelijke organisatie om nog even te checken van, klopt nu alles wat erin staat of hebben we nog bepaalde informatie gemist? Dat noemen ze dan het ambtelijk wederhoor. Vervolgens voegen wij dan de conclusies en aanbevelingen toe aan de rapportage. En dan biedt de Rekenkamer het rapport ook aan bij het college voor een bestuurlijke reactie. En daarna komt het bij u als raad op de agenda. En als we dat dan even meer gedetailleerd in een planning laten zien, dan ziet u dat wij nu bezig zijn met de desk research. Dat de interviews starten. En dat wij uiteindelijk het conceptrapport in september hopen op te leveren. En het gehele traject hopen we af te ronden eind november. En dan ziet u als raad het ook weer langskomen middels een presentatie. Dat is de planning die wij nu voor ogen hebben en waar wij inmiddels volop mee aan de slag zijn.

De voorzitter: Beste raads- en commissieleden, wat vindt u van de volgende en welke vragen heeft u daarover? Ik zie in elk geval mevrouw Schnabel als eerste. Daarna de heer Van der Spoel.

Mevrouw Schnabel: Ik had eigenlijk nog een vraag over de doelstellingen. Misschien is het handig als ik die eventjes later stel of kan ik die nu stellen? Want het ging eigenlijk niet over dit hoofdstukje.

De voorzitter: Het mag ook gewoon nu nog.

Mevrouw Schnabel: Ja?

De voorzitter: Ja hoor.

Mevrouw Schnabel: Heel fijn. Naar aanleiding van de doelstellingen, er werd net al over de indicatoren en over de nulmeting gesproken. De doelstellingen zijn best wel breed opgezet. Als je kijkt naar hoe smart geformuleerd eigenlijk die strategische ambities zijn en die tussendoelen, zou het dan niet ook zinvol zijn om die doelstellingen meer smart te formuleren, zodat je uiteindelijk nog preciezer weet hoe realistisch het is wat je meet? Dat is eigenlijk de vraag.

Mevrouw Vervoort: Ik zou bijna zeggen, dat is iets wat uit het onderzoek zou moeten blijken of we dit zouden moeten doen of niet.

De voorzitter: Wilt u iets dichter bij de microfoon?

Mevrouw Vervoort: Sorry. Dit is eigenlijk iets wat zou moeten blijken uit het onderzoek of je dat zou moeten doen of niet. Dit klinkt haast meer als al een aanbeveling voor aanpassingen, om het maar zo te zeggen. Wij gaan geen doelstellingen aanpassen. Dat is niet onze taak. Onze taak is om te kijken, hoe realistisch is het wat er nu ligt? Wij moeten het doen met die tachtig procent en die top tien, want daar wijst u op, volgens mij. En wat daar uit gaat komen, dat weten we nog niet. Het kan mogelijk zijn dat we zeggen, er moet iets geherformuleerd worden. Maar om daar nu al uitspraken over te doen, dat lijkt me niet verstandig.

De voorzitter: Is het voldoende beantwoord, mevrouw Schnabel? Ik zie u nog twijfelen.

Mevrouw Schnabel: Dank. Ik was eigenlijk ook op zoek naar de doelstellingen zelf. Als die nog specifieker geformuleerd zouden worden. Daar ging het me eigenlijk om. En dan is het natuurlijk een voorschot nemen op het resultaat dat je dan misschien denkt te gaan verwachten of niet, want dat moet dan blijken. Maar ik begrijp het. Ik laat het even hierbij.

De voorzitter: Wie weet dat we daarna zeggen, we willen 79 procent in plaats van 80. Maar we gaan naar de heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Ook een inhoudelijk dingetje. Niet zozeer over de globale planning. De gestelde doelen, top tien sportiefste gemeente van Nederland, tachtig procent van de jeugd van Dordt moet voldoende bewegen. Dat is best

wel ambitieus. Dat is ook de reden waarom we waarschijnlijk dit onderzoek gaan doen. En dan staat er in de Sportvisie ook heel kort eventjes genoteerd, in 2026 is Dordrecht aangesloten als partner city bij het Active City Model. En dat vind ik eigenlijk best wel een interessante. Want wil je deze doelen behalen, dan moet het eigenlijk een hele cultuuromslag komen bij de gemeente Dordrecht, dat we aan de slag gaan met die doelen. En dat is niet alleen voor de mensen die met sport bezig zijn, met alle andere afdelingen van Dordrecht. En dat Active City Model, als je je daarin gaat verdiepen, dan zie je dat maar zeven steden in de hele wereld dat hebben. Maar dat geeft wel hele mooie indicatoren mee voor hoe je die doelen kan gaan behalen. In hoeverre wordt dat uitgezocht? Want wij moeten nu partner worden in 2026. Dat betekent nog niet dat je daadwerkelijk dat model toepast, maar wel dat je de volgende stappen gaat zetten. En ik ben heel erg benieuwd hoe we in kaart kunnen brengen hoe we die simpele doelstelling gaan behalen van, hoe gaan we partner worden en wat is daarvoor nodig en aan welke knoppen moeten we dan draaien? Dat dat proces goed uiteen wordt gezet, zodat we uiteindelijk die doelen kunnen gaan halen. Daar zou ik heel graag... Want hier wordt het maar in de Sportvisie even kort genoemd.

De voorzitter: Kan ik uw vraag eigenlijk samenvatten met, alle indicatoren van Active City, worden die ook meegenomen om te meten hoe we er in Dordt voorstaan, of hoe realistisch het geheel is?

De heer Van der Spoel: Ja, want dat zou ik heel graag willen, dat dat mee wordt genomen in dit onderzoek. Want dat gaat ons ontzettend helpen om als raad ook te kunnen gaan sturen.

De voorzitter: Kunt u iets met deze input?

De heer Oostlander: Ja, ik denk het wel. Het doel van de Sportvisie is niet om lid te worden van Active City. Dat is niet een doel. Het kan helpen om die tachtig procent en die beste tien te realiseren. En dan zie je dat in die Active City staan een aantal van die doelen geformuleerd van, doe dit, doe dat, doe zus, doe zo. En daar gaan we natuurlijk naar kijken van, ben je daarmee bezig?

De voorzitter: Ik hoorde ook zeggen dat er indicatoren bij staan. Die kunnen natuurlijk gebruikt worden om te meten hoe realistisch het is, denk ik. Was er nog ergens een vraag? De heer Van der Net.

De heer Van der Net: Dank u wel. Ik sla nog even aan op waar de heer Oostlander eigenlijk in het begin over begon, over de ruimte en of dat van invloed is op de Sportvisie? En ik wil toch ook wel adviseren om zoveel mogelijk focus te houden. Want als we daar allerlei andere beleidsdoelen ook weer bij gaan betrekken, dan ben ik bang dat inderdaad het zicht wordt vertroebeld. Dat wil ik even nog meegeven richting de heer Oostlander.

De heer Oostlander: In de onderzoekswereld noemen we dit terug tot Adam en Eva. Want je kan alles mee terugpakken. Dit gaat wellicht wat te ver. Maar u heeft gelijk, het moet natuurlijk wel relevant zijn. Wat vanmiddag iemand tegen mij zei, het is lastig om met bijvoorbeeld locaties afspraken te maken over het bevorderen van sport, want die hebben ook andere doelstellingen. Die moeten bijvoorbeeld werken aan verduurzaming,

zoals LED verlichting ophangen. Toevallig ook een Rekenkameronderzoek. Dan denk ik, daar zie je dat dat wringt. Je wilt op allerlei fronten doelen realiseren. En soms zit dat elkaar in de weg. We gaan niet evalueren of LED verlichting nuttig is of niet. Zo goed bakenen we dat af. Maar we zullen wel aanstippen van, je wil wel heel veel tegelijk.

De heer Van der Net: Ik ben weer gerustgesteld, voorzitter.

De voorzitter: De heer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Toch nog even een vraag over die interviews. Misschien heb ik het nog even gemist. Want we hebben het even over de werkateliers. Daar pakken jullie sportverenigingen in mee. Alleen een groot deel van de sporters zijn de niet georganiseerde sporters. En in hoeverre worden die meegenomen hierin? En op welke manier willen jullie dan die mensen bereiken?

De heer Jellema: Eigenlijk hetzelfde als de sportverenigingen. Die kunnen we ook in de werkateliers weer meenemen via een afgevaardigde die weer in contact staat met die ondernemende sportaanbieders. Die worden zeker meegenomen.

De heer Tutupoly: U heeft over sportaanbieders, maar ik bedoel bijvoorbeeld de hardlopers die zelf individueel bezig zijn. Dat is een grotere groep. Tenminste volgens mij is het net iets meer dan de georganiseerde sporters. En die hebben er ook baat bij. En we willen iedereen aan het sporten krijgen. Dan zal je ook naar hen moeten kijken. Alleen dat is natuurlijk een grote groep die niet georganiseerd is. Hoe bereik je die mensen om ze dan mee te nemen?

De heer Jellema: Dat is een hele goede vraag, hoe bereik je die? Dat heb je hetzelfde met als jij een werkatelier gaat inrichten om een haalbaarheidsstudie te doen naar je Sportvisie. De mensen die niet sporten gaan waarschijnlijk niet komen naar zo'n werkatelier, want die hebben niks met sport. Dat is een beetje hetzelfde als dit.

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De heer Tutupoly: Als ik daar even op in mag haken? Dat zijn natuurlijk wel sporters, alleen ze zitten niet via een vereniging.

De heer Jellema: Dat bedoel ik.

De heer Tutupoly: Die vergelijking is niet helemaal correct, want sporten willen ze graag. Alleen dan is even de vraag, als je wil bereiken ook tot die beste tien steden te behoren, dan zal je ook moeten kijken naar die groep.

De voorzitter: Heeft u een idee over hoe u de sportende mensen betreft die niet bij een vereniging horen?

Mevrouw Vervoort: De niet sporters komen ook heel prominent terug in die NOC*NSF. Sportmeting

De voorzitter: Het gaat niet over de niet sporters.

Mevrouw Vervoort: Sorry, de individuele sporters komen daar ook heel... Sorry, die haal ik door elkaar. Die komen daar ook heel prominent in terug. En we gaan ook met de Sportadviesraad Dordrecht om tafel. En we verwachten dat de Sportadviesraad Dordrecht zowel de in verenigingsverband sportende sporters als de niet in verenigingsverband sportende sporters vertegenwoordigt. Die spreken we ook voordat we die werkateliers gaan inrichten. Maar in die werkateliers willen we bijvoorbeeld ook... Want u heeft het niet alleen over hardlopers buiten, maar de individuele sport, daar valt bijvoorbeeld ook fitness onder in de sportscholen. Die willen we daar ook bij betrekken, want die hebben ook een positie in die Sportvisie, in die activiteiten die worden uitgevoerd. Die niet georganiseerde sporters vind je op verschillende plekken. En er wordt op verschillende plekken informatie opgehaald.

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, daar even voortbordurend ook, omdat ik een beetje getriggerd raak door Op Ons Eiland. Er is al heel veel onderzoek gedaan naar die ongeorganiseerde sporters. Daar is die hele Sportvisie uit voortgekomen.

En volgens mij is het toch de bedoeling dat we juist de Rekenkamer meegeven, over die ondersteuning ongeorganiseerde sporters, waar dan doelen voor zijn gesteld van... Dat gaat de gemeente ondersteunen. En hoe draagt het dan bij aan gestelde doelen? Ze gaan een app en meer communiceren. En dan gaan we het juist toch over die app en dat communiceren hebben, of dat de instrumenten zijn om die groep meer aan het sporten te krijgen. Dan hebben we het toch juist alleen over die instrumenten en niet zozeer waar zij behoefte aan hebben? Dat is toch eigenlijk het idee van het hele Rekenkameronderzoek nu?

De voorzitter: Wacht even. We gaan hier te veel langs elkaar kant heen praten. Want de heer Tutupoly vroeg gewoon hoe de sportende niet georganiseerde mensen betrokken worden. Maar dat is een andere vraag dan die u hem nu in de mond legt.

De heer Van der Spoel: Dat klopt, omdat het voor mij niet helder is van, zijn we nu vragen aan het stellen van, we moeten meer informatie halen bij die groep? Want die informatie is er al, toch?

De voorzitter: Ja, die is er, denk ik. Maar we gaan de vraag terugleggen bij de Rekenkamer en bij de onderzoeksmensen van BMC.

Mevrouw Vervoort: Klopt. Want ik snap waar u vandaan komt. De Sportvisie heeft keuzes gemaakt op basis van allerlei inventarisaties, waaronder ook behoeftes van niet georganiseerde sporters. En de vraag is nu, wat er ligt, is dat voldoende om de doelen te bereiken? En daar kijken we echt naar. Wij gaan niet weer opnieuw behoeftes van sporters ophalen. Dat is al gedaan. Op basis daarvan is die Sportvisie gemaakt. En nu gaan we een stap verder, de Sportvisie, past die bij de behoeftes die zijn opgehaald? Zijn er goede keuzes gemaakt of moet je die keuzes aanpassen?

De voorzitter: Wat natuurlijk wel naar voren komt, denk ik, eigenlijk op basis van dezelfde onderzoeken, dezelfde data wordt er eerst een Sportvisie geschreven. En vervolgens wordt er op basis van diezelfde informatie ook weer gecheckt of het wel de

juiste middelen zijn. Dat is het dilemma waar jij mee zit, volgens mij. Klopt dat? Dat is de vraag.

Mevrouw Vervoort: Misschien mag ik daar wel wat op zeggen. Want ik snap het cirkeltje wat u probeert aan te geven. Maar dat is juist niet het geval. Ik ben even onze sheet kwijt. Maar door al onze gesprekken, onze eigen analyse van die documenten en ook van de aanvullende literatuur en de managementinformatie om dat samen te brengen, proberen wij juist een heel compleet beeld te krijgen en niet weer exact hetzelfde kunstje te doen wat al is gedaan. Je probeert meer duiding te geven aan wat er is gedaan, goed te snappen waarom keuzes zijn gemaakt. En op basis van het snappen waarom keuzes zijn gemaakt, kun je ook kijken, zouden er andere keuzes gemaakt moeten zijn of moet er juist meer ingezet worden op een bepaalde keuze die is gemaakt? Want in de Sportvisie zit ontzettend veel. En als blijkt dat een onderdeel echt heel succesvol is, ook op basis van andere gemeenten bijvoorbeeld, misschien moet je wel de keuze maken daar meer op in te zetten en minder op iets anders.

Dat is iets wat eruit zou kunnen komen. Maar we doen zeker niet de herhaalde data en maak een nieuw verslag activiteit, om het even heel plat te zeggen.

De voorzitter: U slaat het wel heel erg plat. Wie heeft er nog vragen over? De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Dank. Even kijken. Jullie hebben ervoor gekozen om eerst de ambtelijke organisatie te interviewen. Waarom is er niet voor gekozen om juist eerst het veld te bevragen?

Mevrouw Vervoort: Omdat je eerst meer inzicht nodig hebt. En dat inzicht krijg je bij de ambtelijke organisatie. Vervolgens ga je naar het veld en weet je beter wat je moet vragen. Laat ik zo zeggen, wij moeten eerst inzicht krijgen in. Wij hebben hele specifieke vragen voor de ambtelijke organisatie. En vanuit daar bouw je verder.

De voorzitter: De heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ik zat naar het antwoord te luisteren. En ik zou dat toch wel een beetje toegelicht willen krijgen. Want ik zou mij heel goed kunnen voorstellen, maar dat is een vooronderstelling van mij, dat je heel veel inzicht kunt krijgen door het veld eerst te bevragen en dan de ambtelijke dienst. Maar u kiest ervoor om dat andersom te doen. En daar zal een of andere wetmatigheid onder liggen die mij even ontgaat.

De heer Oostlander: Ik denk dat de wetmatigheid erin zit dat één van de allerlaatste die gesproken wordt, is de politiek verantwoordelijke. En dat is de wethouder. In de volgorde der dingen proberen we dat altijd zo te doen. Want dan heb je overal het net opgehaald en dan ga je die wethouder interviewen. In dit geval is dat ingewikkeld, omdat we die ateliers nog moeten plannen. En die zullen in de zomervakantie plaatsvinden. En het gesprek met de wethouder is daarvoor. Wat ik zeg, haal ik hier mezelf onderuit. Maar dat is de wetmatigheid die je probeert te doen. Degene die de politieke verantwoordelijkheid heeft, die spreek je als laatste over wat je allemaal hebt gezien en gehoord. Dat is eigenlijk te volgorde. En dan begin je gewoon met die ambtenaar te spreken van, wat zijn jullie eigenlijk aan het doen? Dat hebben jullie voor een documenten? Want je bent

de werkzaamheden van het college, met zijn ambtelijke ondersteuning, aan het onderzoeken. Dat is waar je het onderzoek begint. En zo is de logica opgebouwd.

De voorzitter: Een aanvullende vraag?

De heer Kleinpaste: De toelichting maakte het al iets helderder. Ik heb er twijfel bij, maar dat is een persoonlijk gevoel.

De voorzitter: Mevrouw Vervoort nog een toelichting.

Mevrouw Vervoort: Als we het veld gesproken hebben, kunnen we ook altijd weer terug naar de ambtenaren. Het is in principe niet in de lijn van de planning, maar dit is een globaal plan van aanpak.

En als blijkt dat er uit het veld dusdanige informatie is opgehaald dat wij aanvullende vragen aan de ambtenaren hebben, dan zullen wij terug naar de ambtenaren gaan om die vragen te stellen. Misschien stelt dat u iets gerust hierin.

De voorzitter: Wie heeft er nog andere vragen? En toen was het even heel stil. Maar er kan misschien nog wat oppoppen. Het kan gaan over het hele onderzoek, over de aanpak, over de focus, over de onderzoeksvraag, de planning. Mevrouw Nieuwland-van den Bosse.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Ik denk dat ik hier zelf vooral nog een beetje met de vraag zit van, waarom doen we dit eigenlijk? En ik las er al iets over dat volgens mij dit onderwerp was aangedragen vanuit de politieke partijen. Maar ik zou er graag nog iets meer over horen.

De heer Oostlander: Want dat is eigenlijk te dun, als je het alleen maar kiest, omdat een fractie het zegt. Wat de Rekenkamer doet bij de keuze van de onderwerpen, zijn eigenlijk al drie leidende principes. Het eerste, is het een belangrijke gemeentelijke taak en wordt er veel inzet op gepleegd? Dat is hier het geval. In het verlengde daarvan kijk je ook altijd, is daar een forse investering mee gemoeid? Je ziet in deze ambitie, het is niet dat er een hele pot geld zit wat verteerd wordt. Maar in het geheel, want je kijkt wat er hier in deze stad in sport te investeren is, zijn dat aanzienlijke bedragen. Dat is ook een trigger om het te selecteren. Wij vinden het belangrijk om onderwerpen te selecteren die de raad heeft aangedragen. Het is door meerdere fracties aangedragen. Daar scoorde het hoog ook op. Maar wat ik zelf, en dat is mijn persoonlijke dingetje waar ik altijd voor pleit, doe onderzoeken waar je als burger van de stad ook wat aan hebt. Want weer een onderzoek naar inhuur externen, is belangrijk, gaat veel geld in om, maar wat heb je daar als burger aan? Dan kun je hooguit zeggen, kan dat niet een onsje minder? Dit gaat gewoon over de dingen die je zelf doet. Je loopt hier hard door de stad, je fietst hier door de polder, je zit op de voetbalclub. Die burgergerichtheid vinden we zelf bij die Rekenkameronderzoek selectie belangrijk. En vanuit die vier boxen hebben we gezegd, daar scoort het goed op. En zo zijn we tot die keuze gekomen.

De voorzitter: Behalve vragen kan er ook nog iets worden meegegeven. Wie wil er nog iets meegeven? De heer Safranti.

De heer Safranti: Er popt nu bij mij wel even iets op. Dit is prima hoor, want ik sta er echt honderd procent achter. Sowieso achter de Sportvisie, wat we ook vastgesteld hebben. Alleen de doelstelling van tachtig procent. En dan kwam het van, zijn er dan nog andere vragen die hiermee te maken kunnen hebben? Dan denk ik meer aan de kinderen of mensen die juist willen sporten, maar daar de middelen niet voor hebben. Hebben jullie daar nog naar gekeken? En dan tussen haakjes armoede.

Mevrouw Vervoort: Wat we nu in de Sportvisie hebben gezien, is dat er, ik weet even het goede woord er niet voor uit mijn hoofd, maar in ieder geval er zijn twee aandachtsgebieden. Leeftijd van sporten. Daar komen de kinderen in terug. En sporten van kwetsbare groepen. En daar komt onder andere armoede in terug.

De beide dingen die u noemt, die zitten in de Sportvisie. En als het in de Sportvisie zit, dan bekijken wij het.

De voorzitter: Een duidelijk antwoord. Tenminste? Nog niet? U mag het zeggen.

De heer Safranti: Dan komt mijn aanvullende vraag natuurlijk. Inderdaad, dat staat erin. Daarom vroeg ik ook impliciet, in hoeverre is dat meegewogen of meegenomen in jullie onderzoek?

De voorzitter: Het wordt nog meegenomen.

De heer Safranti: Hij komt?

De voorzitter: Ze gaan het onderzoek nog doen. En ze heeft nu toegezegd dat het zit in het onderzoek.

De heer Safranti: Duidelijk dan. Omdat het in de Sportvisie staat, neemt u het mee. Dat heb ik eruit begrepen.

Mevrouw Vervoort: Wat moeten we precies meenemen? Wat bedoelt u daarmee? Want inderdaad, het zijn de twee sporen in de Sportvisie. En daar hangen ook de activiteiten aan vast. Dat komt terug in wat wij bekijken, omdat het in de Sportvisie zit. Maar ik begrijp niet helemaal wat u precies zoekt of wat u precies mee probeert te geven.

De voorzitter: Of er voldoende aandacht voor is, denk ik, maar u mag het zelf toelichten.

De heer Safranti: Inderdaad, want ik wilde hem ook toelichten. Maar omdat ik hoorde, dat wordt meegenomen, dan hou ik mijn mond. Mijn vraag was natuurlijk, in hoeverre wordt dat meegenomen straks of in hoeverre wordt daar rekening mee gehouden? Want u gaf net twee... De kinderen, maar ook de kwetsbare groepen. Dat gaf u aan. Mijn vraag is, in hoeverre wordt dat meegewogen, meegenomen in het verhaal van de Sportvisie?

Mevrouw Vervoort: Als in de Sportvisie wordt uitgelegd dat dit een differentiatie is in wat er ingezet wordt bij het bereiken van die tachtig procent en bij die top tien, dan zullen we ernaar kijken of dat terugkomt in de tussendoelen, overkoepelende doelen en de activiteiten die erbij zijn. Daar heb je het goede woord, Mara, inderdaad. Of de vertaalslag is gemaakt van het idee dat je wil differentiëren op basis van leeftijd en op

basis van type kwetsbare groepen. En dan is de vraag, komt dat voldoende terug in hoe je de rest van de visie hebt ingestoken? En dat heeft inderdaad onze aandacht.

De voorzitter: Dan gaan we naar de slotvraag van de heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel. Het is deels een kleine herhaling. Ik zal het heel snel doen. Wat ik graag zou mee willen geven voor het onderzoek is, er staan allemaal van die tussendoelstellingen in van, in 2026 scoort minimaal tachtig procent van de kinderen in het basisonderwijs gemiddeld of goed op motoriek. In '22 was dat zeventig procent in Dordrecht.

En dan zou ik het fantastisch mooi vinden als wij als raad straks een document hebben van, de gemeente Dordrecht, op dit punt hebben wij deze vijf instrumenten ingezet. En instrument één en twee functioneren heel goed, maar drie, vier en vijf functioneren wat minder goed. Dat wij op die manier dan... Dat is nu nog te vroeg waarschijnlijk, maar dat lijkt me wel heel fijn om als raad te kunnen sturen. Dat je dat op iedere tussendoelstelling eigenlijk zou terug kunnen zien.

De voorzitter: De heer Katif vult meteen een vraag aan.

De heer Katif: Ik wil het nog iets anders proberen te vertellen. Zou dat instrument kunnen leiden tot? Want dat gaat ook om een haalbaarheidsonderzoek. En het gaat namelijk niet om... Wij zetten een aantal instrumenten in. Ik bedoel, ik ga u niet de les voorlezen, maar ik probeer het voor mezelf begrijpelijk te maken. Wij zetten een aantal instrumenten in de Sportvisie. En wat er eigenlijk onderzocht wordt, is dan, hoe haalbaar is datgene wat wij graag zouden willen met die visie? En dat wordt onderzocht. En niet...

De voorzitter: Of het al werkt.

De heer Katif: Precies. Het is niet tegen...

De heer Van der Spoel: Dat klopt. Eens. Maar je doet dat wel met een aantal instrumenten toch, die je in gaat zetten? En dan zou ik nu graag willen zien, welke instrumenten zijn dat? Want dan kunnen wij over een paar jaar zien of die instrumenten daadwerkelijk hebben gewerkt of niet.

De heer Katif: Ik ben het ermee eens, maar ik weet niet of de onderzoekers dat kunnen onderschrijven.

Mevrouw Vervoort: Er lopen hier een paar dingen door elkaar. We hebben het over meetinstrumenten om tussendoelen te meten, maar we hebben het ook over de instrumenten uit hoofdstuk 6, die ingezet worden. En dat zijn twee hele verschillende dingen. De meetinstrumenten, net zoals de MQ-scan en de NOC*NSF Sportmeting, daarvan gaan wij niet de kwaliteit van het meetinstrument beoordelen. Dat valt echt buiten de scope van het onderzoek. Maar we gaan wel kijken naar de instrumenten uit hoofdstuk 6, al die subsidievoorzieningen. Ik weet even uit mijn hoofd niet wat erin staat. Dat zijn de instrumenten die u zelf heeft ingezet om de doelen te bereiken. Maar de meetinstrumenten, echt met nadruk op meetinstrumenten, dat is puur een manier van

het zichtbaar maken van de effectiviteit van je eigen ingezette activiteiten en instrumenten uit hoofdstuk 6.

De voorzitter: We krijgen terug wat we zelf hebben besloten. In hoeverre dat realistisch lijkt, omdat het tot de gewenste doelen leidt. Ik zou een eind willen maken aan deze vergadering, maar dat kan niet zomaar. Het is even de vraag, is deze inventarisatie, zo alles bij elkaar, voldoende geweest om gewoon de Rekenkamer en het onderzoeksbureau hun gang te laten gaan of is er nog meer input nodig? Leven er nog prangende vragen? Die zie ik nu niet.

Dan denk ik dat we de commissie, of het is geen commissie meer, dat we de Rekenkamer Dordt heel erg kunnen bedanken voor de inzet die gepleegd is om hier ook die presentatie te geven. De onderzoekers wensen we heel veel succes. En ik heb als input wel wat dingen. Het verslag komt ook nog wel. Ik heb gehoord, de aandacht voor de groepen die mijnheer Safranti noemde. De heer Van der Spoel heeft aandacht gevraagd om onze eigen onderzoeksmiddelen ook te belichten. En verder is goed uitgelegd waarom we dit doen. En ik heb een hint gehoord om misschien de onderzoeksmethode... Ook eens te bedenken of dat omgedraaid kan worden, eerst het veld en dan de ambtenaren. Maar dat is verder aan u. Bedankt allemaal. En of iedereen zijn flesjes, kopjes, et cetera mee wil nemen naar de keuken.

4. Vaststellen Cultuurnota Dordrecht 2030 - Raadsvoorstel

Voorzitter: Mevrouw Van Vugt-Roose

Raadsgriffier: De heer Boogaard

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Droog (CU/SGP)

Dhr. Gorter (Op Ons Eiland)

Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)

Dhr. Den Heijer (VVD)

Mevr. Jager (Beter voor Dordt)

Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)

Dhr. Kleinpaste (Gewoon Dordt)

Dhr. Klerk (CDA)

Mevr. Kruger (GroenLinks)

Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)

Dhr. Van Pelt (FvD)

Dhr. Safranti (DENK)

Mevr. Schnabel (PvdA)

Mevr. Stevens (PvdA)

Dhr. Stolk (VSP)

Dhr. De Vries (VSP)

Portefeuillehouders: wethouder Van der Linden

Overige aanwezigen: mevr. Van Walderveen

De voorzitter: Beste aanwezigen, het is inmiddels al even een paar minuten voorbij de beoogde tijd dat we zouden starten. Ik wil iedereen hartelijk welkom heten. Alle commissieleden, raadsleden, ook alle mensen die hier op de publieke tribune aanwezig zijn, van harte welkom. Ook de wethouder en de ambtelijke ondersteuning. En van vanwege het verslag gaan we eerst even iedereen vragen die deelneemt aan de vergadering om zich hier voor te stellen. En straks kom ik dan weer terug.

De heer Boogaard: André Boogaard, commissiegriffier.

De heer Klerk: Albert Klerk, CDA.

De heer Droog: André Droog, ChristenUnie/SGP.

De heer Katif: Jacques Katif, Beter voor Dordt.

Mevrouw Jager: Ineke Jager, Beter voor Dordt.

De heer Groenewege: Pieter Groenewege, Partij voor de Dieren.

De heer Safranti: Mehmet Safranti, DENK Dordrecht.

Mevrouw Kruger: Kitty Kruger, GroenLinks Dordrecht.

De heer Van Pelt: Dirk van Pelt, Forum voor Democratie.

Mevrouw Steven: Inge Stevens, Partij van de Arbeid Dordrecht.

Mevrouw Schnabel: Marije Schnabel, Partij van de Arbeid.

De heer Gorter: Wouter Gorter, Op Ons Eiland.

De heer De Vries: André de Vries, VSP Dordrecht.

De heer Stolk: Leo Stolk, VSP Dordrecht.

De heer Den Heijer: Rolin den Heijer van de Dordtse VVD.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Jeanine Lammens, Dordtse VVD.

De heer Kleinpaste: Gert Jan Kleinpaste, Gewoon Dordt.

Mevrouw Van Walderveen: Jeannette van Walderveen, ambtelijke ondersteuning.

De heer Van der Linden: Rik van der Linden, wethouder.

De voorzitter: Franciske van Vugt, vanavond uw voorzitter. Ik licht toch even kort toe waarom we hier zitten. Het is natuurlijk eigenlijk een voortzetting van de vergadering die er twee weken geleden was. We gaan verder met de oordeelsvormende vergadering. En alle fracties hebben de eerste woordvoering gehad. En we beginnen zo met de reactie van de wethouder op alle vragen die daarover nog gesteld zijn en de onderwerpen die zijn aangesneden. Daarna zullen we de fracties weer de gelegenheid geven om hun voorlopige standpunten duidelijk te maken. Ik wil eenieder vragen om de ingebrachte punten en vragen gewoon zelf even goed te luisteren of die ook beantwoord worden. Ik houd ook wel een en ander bij, maar het is ook aan uzelf om dat te volgen. En wordt er iets niet genoemd, dan mag u daarstraks nog even naar vragen. Is het voor zover duidelijk? Zo ja, dan kunnen we beginnen met de reactie van een wethouder. Aan u het woord.

De heer Van der Linden: Dank u wel, voorzitter. Dank ook voor de uitvoerige eerste termijn die we twee weken terug hebben meegemaakt, waarin heel veel aan de orde is gekomen. Er zijn een aantal vragen gesteld, maar vooral een heleboel zienswijzen gegeven, heel veel opvattingen gegeven over wat er ligt, hoe het proces gelopen is en ook of dat meer of minder beantwoordt aan de ideeën die u zelf heeft. Ik probeer op zoveel mogelijk punten achter elkaar in te gaan. Dat kan betekenen dat sommige punten meteen worden genoemd, maar ook dat anderen pas na misschien wel een kwartier of zo worden genoemd. En ik weet dat heel veel mensen dan ongeduldig worden en zeggen, maar wat vind je hiervan? Dan zeg ik, dat komt over een paar minuten misschien. En anders dan is er natuurlijk nog een tweede termijn. Ik begin toch even met een paar algemene opmerkingen, omdat bijna iedereen wel een aantal opmerkingen gemaakt heeft. Allereerst dank voor de complimenten die zijn gemaakt en de positieve teksten die zijn geuit over wat er ligt, maar ook over hoe het proces gelopen is en voor de grote inzet die er is geleverd. Niet alleen natuurlijk door de ambtelijke organisatie, maar ook door heel veel betrokkenen uit het veld, uit de stad. Dat heeft ertoe geleid dat we nu een voorstel hebben. Daar gaan we het nu over hebben. Maar dat wil ik allereerst even gezegd hebben. Twee, er zijn heel veel opmerkingen gemaakt, ik denk wel dat bijna iedereen daar iets van vond, over waar we nu staan in de tijd en of dit dan een ambitieuze nota is of een voorzichtige of, ik hoorde de heer Groenewege zeggen, een conservatieve. En ik denk dat hij dan vooral bedoelt in de zin van conserverende, bewarende, behoudend. Daar ga ik zo iets meer over zeggen. Dat heeft ook wel een beetje met het moment te maken waarop we zitten. U weet dat we het komende jaar gaan praten over de meerjarenbegroting. Dat daar ook duidelijk van is dat we in '26 voor een grote opgave staan. Nou heeft dat niet bepaald hoe we de nota gingen schrijven, maar we hebben al wel vorig jaar bij de Startnotitie gezegd, we moeten eigenlijk het hele veld verkennen, kijken waar we nu staan. En dan ook kijken hoe we verder kunnen. Gaandeweg het schrijven was wel duidelijk zomaar even dertig, veertig procent erbij verzinnen, dat ga je nu niet doen. We hebben geprobeerd een nota te schrijven die recht doet aan de evaluatie die vorig jaar ook gehouden is, waarin eigenlijk geconstateerd werd, uit corona komend, heel veel dingen gaan weer redelijk goed. Een aantal dingen nog niet. En we zijn eigenlijk op een heleboel manieren goed bezig. Die vorige notaperiode heeft veel opgeleverd. Het goede vasthouden en kijken waar je verandering of vernieuwing kan organiseren. Dat is ook de lijn geworden. Wel een in die zin conserverende lijn, waarbinnen we toch, denken wij, voldoende ruimte hebben om ook wel accentverschillen te maken en dingen aan te passen. Een tweede punt wat daar ook

een beetje uit voortvloeit, wat velen van u hebben benoemd, hoe moet je dan omgaan met die basisinfra en met het gegeven dat heel veel van onze cultuurmiddelen nu naar een afgemeten groep ontvangers gaat. Daar vindt u in de nota een en ander over. Dat is voor ons de basis geweest om de huidige basisinfra te bewaren. Pagina 26 vindt u daar wat over in de bijlage nog. De argumenten die daarvoor in de nota staan, zijn voor ons doorslaggevend geweest.

We hadden ook kunnen kiezen voor inderdaad een proces waarbij we alles of bijna alles ter discussie zouden zijn gaan stellen. De noodzaak daartoe bleek niet uit de evaluatie die we vorig jaar bij de Startnotitie hebben meegegeven. Kwam ook niet zo unisono uit de stad. We zien natuurlijk wel dat dat voor- en nadelen heeft. Al met al denken wij dat het goed is om de komende jaren zo verder te werken. En om dan over een paar jaar het proces in te richten om tot een nieuwe basisinfrastructuur te komen. Dat is niet iets wat je bij voorkeur zelf even doet. Het liefst heb je daar externe mensen bij, die het proces ontwerpen, die ook het beoordelingskader kunnen mee ontwikkelen. En dan ook een rol kunnen hebben bij het beoordelen van, hoe gaat het eigenlijk met de huidige en hoe zou het kunnen gaan met nieuwe partijen? Een tweede discussie die daarmee samenhangt, is ook de vraag... Mag ik dit blokje even afmaken voor de basisinfra? Het tweede wat ermee samenhangt, is ook de vraag van, hoe ga je om met vernieuwing? En een voorbeeld wat de heer Kleinpaste gaf, bijvoorbeeld het Bachfestival. Ik noem het even, omdat u het expliciet noemde. Toevallig vorige week, geloof ik, werd het programma van het Bachfestival bekendgemaakt. Als je dat aanklikt, zie je natuurlijk een aantal dingen die je verwacht bij Bach van, natuurlijk, het is klassieke muziek, het is religieus getint. We kennen een aantal doelgroepen die dat zeker mooi vindt, maar je vindt ook heel veel vernieuwende elementen juist rond de muziek van Bach. Dat is een voorbeeld van vernieuwing. Het kan best zijn dat een aantal van u zegt, wij bedoelen hele andere dingen met vernieuwing. Of misschien, dit is precies wat ik bedoelen. Daar zou je ook het langere gesprek over moeten voeren. Hier zet ik even een punt.

De voorzitter: Ik zat even te twijfelen of we tussendoor vragen gaan stellen. Gaan we doen per blokje dan? Niet in de blokjes, want dan loopt het helemaal uit de klauwen. We zien nu al een paar vragen. De heer Groenewege. Daarna de heer Kleinpaste. Waren er nog meer? Nee, die twee op dit moment.

De heer Groenewege: De wethouder zegt min of meer toe dat de basisinfrastructuur nog geëvalueerd wordt in de toekomst. Klopt dat? En kan hij daar een termijn aan koppelen?

De heer Van der Linden: Jazeker. Die staat ook op, ik dacht, pagina 26. We zoeken even op waar die staat. Maar over drie jaar wordt hij geëvalueerd. Even kijken hoor. I de aanloop naar de nieuwe periode, in '29, '30 ga je een nieuwe nota willen vaststellen. De periode tot 2030, waarom we daarvoor hebben gekozen, kom ik zo wel even terug. In '27, '28 beginnen we met de evaluatie. Waar wat ons betreft een proces op zit dat we niet helemaal zelf gaan doen, maar juist ook extern laten doen.

De voorzitter: Aanvullend.

De heer Groenewege: Het is op zich wel interessant. Want het college zag geen aanleiding om nu die basisinfrastructuur te herzien. Wat is dan de aanleiding om dat in 2029 wel te doen?

De heer Van der Linden: De aanleiding is dat het natuurlijk niet gek is. Want daar hebben we ook wel even over nagedacht. We hadden het ook nu wel kunnen doen. Had gekund. Ooit ga je het wel een keer doen. Of je moet constateren dat je nog vijftig jaar ongewijzigd door wil.

Als je alleen al vijftig jaar terugreken, toen hadden we hele andere partijen in de stad. Dat gaat sowieso niet. Bij de Startnotitie vorig jaar hebben we ook een evaluatie gedaan. Daar bleek niet uit dat het veld zei dat wij vonden, alles moet anders of het moet echt zwaar aangepast worden. We zijn blijven doordenken op de huidige basisinfra. Maar hebben toen wel gezegd, we moeten het wel een keer weer gaan willen met elkaar. Dat hoeft niet te leiden tot een totaal ander veld. Het kan heel goed zijn, en dat is helemaal niet erg, dat je over drie, vier jaar merkt, wat er nu in de basisinfra zit, komt er weer in. Fantastisch. Dan hebben we dat opnieuw getoetst.

De voorzitter: De heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde toch nog heel even reageren op het voorbeeld van het Bachfestival, omdat het genoemd werd. Want ik ben het onmiddellijk met de wethouder eens dat het Bachfestival heel veel innoveert en sprankelende en leuke cultuur toevoegt aan de stad. Maar ik gaf het voorbeeld, omdat je op enig moment ook zou moeten kunnen besluiten om, als je kijkt naar het aanboren van nieuwe doelgroepen of om mee te bewegen met de tijd, ook dingen die je op zich prachtig vindt misschien een keer moet gaan laten om vernieuwing een kans te geven. Dat was de essentie van het voorbeeld wat ik gaf. Ik heb niets tegen het Bachfestival. Integendeel, ik ga er graag naartoe. Maar je moet het wel durven te heroverwegen.

De voorzitter: Wat lijkt dat de heer Kleinpaste ook graag naar Bach gaat. Hoe dan ook. De wethouder kan reageren. Krijgen de vernieuwers ook kans?

De heer Van der Linden: Ja, de vernieuwers krijgen ook kans. Eén van de dingen die we vorig jaar ook vastgesteld hebben bij de Startnotitie, is dat het eigenaardige van de cultuurbegroting is, er zit heel veel in de steen, in de organisatie, relatief weinig in de programmering. Daar hebben een aantal van u ook al wat over gezegd. En een ander element wat zo interessant is aan cultuur, is dat er natuurlijk ook steeds weer incidentele middelen komen als gevolg van coalitieakkoorden. Niet coalitieakkoord overigens. Of als gevolg van nieuwe thema's die opkomen. Zo hebben wij in Dordt natuurlijk evenementenbeleid dat leidt tot geld. We hebben mijlpalengeld dat leidt tot programmering. We hebben ook onze subsidieregelingen, die ook kansen geven aan nieuwe partijen. We hebben vanuit de provincie middelen. We hebben nog een impulsbudget voor jongerencultuur. Er zijn geregeld incidentele financiële stromen die leiden tot vernieuwende programmering.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Dank u wel. Ik wil toch ook nog even over die periode. Ik snap ook precies wat de heer Kleinpaste zegt. Er lijkt toch weinig ruimte voor vernieuwing, als we tot 2029 gaan vasthouden aan wat er is. De wethouder geeft zelf aan dat 2026 dat ravijnjaar eraan komt. Dat moeten we vooral blijven roepen. Dan ontstaat er vanzelf een gat, denk ik. Een enorm gat waar we met zijn allen in plonzen. Maar waar het mij om

gaat, waar het GroenLinks om gaat, is ook, waarom pas in 2029 of '28 gaan evalueren? Als blijkt dat we bijvoorbeeld volgend jaar er een festival is, ik geef maar een voorbeeld, het gewoon niet meer doet.

En dat we dan toch iets anders moeten gaan... Festival is een verkeerd woord, want die zit niet in de BIZ. Maar dat we het gewoon moeten gaan bijstellen. En waarom pas wachten tot 2027? Buiten het feit dat wij ook niet zijn meegenomen in de keuze voor de huidige BIZ. Die is gewoon samengesteld. En daar moesten we het mee doen. Punt. En dat is, vind ik, een beetje bijzonder wel.

De heer Van der Linden: Ik weet niet wanneer dat gebeurd is, maar dat is natuurlijk al heel lang geleden. Dat is ook voor ons wel een reden om nu alvast aan te geven, over een paar jaar moeten we hem echt eens tegen het licht houden. De kans is heel groot, nogmaals, dat er dan dezelfde mix aan organisaties en instellingen uitkomt. Maar nog een keer, zo'n proces om de basisinfrastructuur aan te passen, moet je ruim de tijd voor nemen. Moet je ook goed weten wat je precies als kader meegeeft. En je moet eigenlijk ook, als het even kan, niet aan een raadstafel of een wethouderstafel, maar door externe partijen laten doen. Daar zit veel energie in. Dit past ook. En dat staat ook in de nota bij de jaarintervallen die in het landelijk beleid zitten. Ik denk dat we goed aansluiten bij alle nieuwe periodes die er dan zijn. Een laatste overweging die je bij zou kunnen hanteren, en dat vind ik toch wel... Het komende jaar gaan we gebruiken voor gesprek over de Perspectiefnota en de keuzes die we gaan maken richting dat vermaledijde ravijnjaar. Als je dan over een jaar weet wat je financieel kader is, helpt dat ook om wel of niet iets te doen in de aanloop naar een nieuwe periode. En als we nu zouden zeggen, we gaan die hele basisinfra aanpassen en over een jaar is dat klaar en dan ga je daarna opeens, of opeens, daarna ga je met meer of minder middelen aan het werk...

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De heer Van der Linden: Ik maak even de zin af, als dat goed is. Dan moet je dat werk wat je net klaar hebt weer overnieuw gaan doen, voor een deel, wellicht. Tot zover.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, kort aanvullend, want het lijkt wel alles of niets. En dat geeft de wethouder ook aan met de BIZ. Het is, we houden ons maar hier even aan vast en straks gaan we wat anders doen misschien. Het kan ook best zijn hoor dat het hetzelfde blijft. Maar wij pleiten niet om de hele basisinfrastructuur maar aan te passen. We pleiten wel om te kijken, keer op keer, moet hij veranderen, moet hij aangepast worden, aangevuld, misschien moet er iets af. Wij als GroenLinks pleiten daar in ieder gevoel voor. En niet om de hele basisinfrastructuur aan te passen. Dat vind ik weer zo alles of niks. En dat vind ik een beetje jammer, want cultuur is niet alles of niks. Dat is juist heel veel.

De voorzitter: Valt daar nog iets op te zeggen of wordt het een herhaling?

De heer Van der Linden: Ik snap wel wat, via de voorzitter, mevrouw Kruger zegt natuurlijk. Alleen dan heb je wel een mechanisme nodig om te zeggen, we gaan niet de hele basisinfra aan de orde stellen, want dat geeft gelijke monniken, gelijke kappen, maar het is een heleboel werk. Maar we willen er wel één of twee bij. Dat betekent ook

dat er misschien één of twee af gaan. Dan heb je toch weer een criterium nodig. Of je gaat zeggen, iedereen levert twintig procent van zijn budget in. Is ook geen feest.

Als u mij vraagt, vind je dat verstandig, zeg ik nee. Als u in meerderheid zegt, we gaan het toch doen, dan moet daar een motie of een breed gedragen standpunt over komen. Maar dat is sowieso een ingewikkelde, want ik denk ook niet dat u hier aan tafel gaat zeggen, dan gaat die er wel af en dan kan die wat meer of zo. Zo moet je dat niet willen doen. Dat hoor ik u ook niet zeggen trouwens.

De voorzitter: Het maakt veel los, want ik zie alweer wat nieuwe vragen komen. De heer Den Heijer stak net zijn vinger op, maar mevrouw Lammens is de woordvoerder, volgens mij. U moet uw vraag dan maar even doorspelen aan mevrouw Lammens. Zal ik dan eerst mevrouw Schnabel de beurt geven? Dan kom ik straks terug naar de VVD. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. We hebben het vorige week ook, toen we het over de basisinfrastructuur hadden, gehad over die cultuurtaart. En die cultuurtaart geeft eigenlijk heel mooi aan wat er precies tot de basisinfrastructuur behoort en wat het verhaal is om tot die basisinfrastructuur te behoren. Waarom is de keuze gemaakt om dat niet binnen het ecosysteem te plaatsen, waardoor dat je juist goed kunt, voor dit moment, teruglezen waarom je tot die basisinfrastructuur op dit moment zou kunnen behoren? Dat eigenlijk.

De voorzitter: Waarom zit de taart niet in het ecosysteem?

De heer Van der Linden: Ik ben een groot liefhebber van taart, maar een heleboel mensen in het veld zeiden, weg ermee, want dit is niet het goede beeld. Die taart werkt niet om het goede gesprek te voeren. Geen probleem. Dan doe je het anders. Maar op zich, de middelen die voor de verschillende taartpunten beschikbaar waren, die zijn er nog steeds. Die zitten in de regelingen. Alleen we maken het onszelf iets makkelijker door iets makkelijker over taartgrenzen heen te kunnen gaan. En als u dat heel graag wilt, gaan we weer veel over taart praten. Maar ik merkte in het gesprek en in het proces dat daar weinig behoefte aan was.

Mevrouw Schnabel: Mag ik daar kort... Dank. Dan ben ik toch heel benieuwd wat reden was vanuit het veld om te zeggen, weg ermee.

De heer Van der Linden: Je wil eigenlijk ook wat crossovers kunnen maken. Waarom moet alles in een hokje? We willen graag combi's maken. En dan kan het weer niet, want dan zit het niet in het goede taartpuntje. Niet dat ik daar heel veel opmerkingen over heb gehad. Maar in elk gesprek waarbij de taart aan de orde kwam, moesten we hem A uitleggen en B werd dan gezegd, dat vinden we eigenlijk niet zo handig.

De voorzitter: De laatste aanvullende vraag. Stel hem zorgvuldig.

Mevrouw Schnabel: Maar omdat we nu kiezen voor het ecosysteem, wat in principe als je ernaar kijkt niks zegt over Dordrecht, want je leest het en je vindt helemaal niet van, dit roept echt Dordtse gevoelens op. Terwijl die cultuurtaart wel aangeeft hoe rijk we zijn

aan instellingen. En dat is dan wat ik niet begrijp. Waarom zou het ecosysteem dan inzichtelijker zijn?

De heer Van der Linden: Ik bemerkte in het afgelopen jaar dat het beeld van de taart weinig toegevoegde waarde had in de gesprekken. En we merkten eerder een soort van, maar we willen juist crossovers, bijvoorbeeld. Of, maar waar kan ik mezelf dan terugvinden? Dan helpt zo'n gesprek met als metafoor of als beeld.. Dat ecosysteem helpt dan beter.

De voorzitter: Het beeld lijkt niet te voldoen met wat de cultuurinstellingen hebben gevraagd. Het is aan u om dat ook verder na te gaan. Dan gaan we naar mevrouw Lammens.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Een vraag. Het Patriciërshuis heeft ingesproken. En zij hebben de vraag gesteld, waarom voldoen wij niet aan de basisinfrastructuur? We hebben daar ook vragen over gesteld. De vraag was, gelden er voor de huidige basisinfrastructuur dezelfde uitgangspunten, zoals gesteld in de voorgenomen aanpassingen in bijlage 5, de subsidiesystematiek? Zo nee, waarom niet? En het antwoord is ja. Er zijn uitgangspunten. Alleen het Patriciërshuis weet niet waar die aan moet voldoen om subsidie te krijgen. Ze hebben het gevraagd, meerdere keren. En er zijn geen uitgangspunten waar zij aan moeten voldoen om subsidie te krijgen. En hier staat, het antwoord is dat er ja staat, in de beantwoording.

De voorzitter: Er staat in de nota of in de beantwoording dat er uitgangspunten zijn, alleen we kennen ze niet en het Patriciërshuis ook niet. Hoe zit dat?

Mevrouw Lammens-Oostdijk: De mensen willen graag weten waar ze aan moeten voldoen om subsidie te krijgen.

De heer Van der Linden: De subsidiesystematiek geldt voor de instellingen die nu in de basisinfrastructuur zitten. Daar zitten zij niet in. Dat is het flauwe antwoord.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Maar hoe kom je in de basisinfrastructuur?

De heer Van der Linden: Dat gaan we over een paar jaar, voor de evaluatie, voor de informatie gaan we dat bepalen

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Maar over een paar jaar bestaat het Patriciërshuis niet meer, als we zo doorgaan.

De heer Van der Linden: Dat klopt. Dat is een afweging. En we gaan niet, denk ik, de afgelopen twintig minuten overnieuw doen. Wij hebben de afweging gemaakt, het is een heel goed idee om nu die basisinfra aan te passen of te vernieuwen of enzovoorts. Het is ook een idee om het juist niet te doen. Daar zijn argumenten voor. We hebben al met al die argumenten gewogen en gezegd, we gaan nu die basisinfra niet aanpassen. Ik weet, er zijn meer instellingen. Het Patriciërshuis heeft zich natuurlijk gemeld bij ons. Het Patriciërshuis heeft de afgelopen tien jaar zeer geregeld verschillende soorten van subsidies of bijdrages gehad. Want het is een ongelooflijk mooie instelling, die ook heel

veel rond erfgoed en het toegankelijk maken ervan doet in de stad. Daar zijn we heel blij mee.

Vanouds was ook niet de vraag, dat is ook aangegeven bij de beeldvormende sessie, vanouds was ook niet het idee, we gaan subsidies aanvragen. Dat is ook afgelopen tien jaar niet expliciet aan de orde geweest om een geregelde subsidie te krijgen. Die vraag kwam vorig jaar op. En dan kijken we naar, welke middelen hebben we nog meer? We hebben, los van de basisinfra, niet heel veel substantiële middelen waarvan ik zeg, die kun je makkelijk aan één partij geven, zonder dat je daarmee de ruimte voor andere partijen alvast opsoupeert. Want elk jaar heb je natuurlijk wel ergens een incidentele subsidie die ietsje groter is, omdat iets nodig is of omdat er een goed plan ligt. En die ruimte wil je ook een beetje houden. De essentiële vraag is, wilt u een aanpassing in die basisinfra? Ik kan me daar allerlei argumenten bij voorstellen. Wij stellen voor het niet te doen, op basis van de argumenten die in de nota staan en die we net hebben gewisseld.

De voorzitter: Ik denk dat de essentiële vraag is, waar zijn die criteria?

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Ja, ook. Maar zegt de wethouder dan nu wel toe dat hij het Patriciërshuis nog wel gaat ondersteunen?

De heer Van der Linden: Ik heb aangegeven in de richting van het Patriciërshuis, net zoals ik dat ook bij sommige andere partijen wel heb gedaan natuurlijk, dat wij open blijven staan voor de vraag naar middelen. Ik vind het een beetje ongemakkelijk om te citeren uit gesprekken of om mails te citeren. Dat moeten we denk ik niet doen. Maar het bedrag dat het Patriciërshuis vroeg, daar hebben wij in de begroting geen ruimte voor nu. En dat is denk ik voldoende voor deze tafel.

De voorzitter: We gaan naar de heer Groenewege. Daarna naar de heer Stolk.

De heer Groenewege: Ik vind deze uitspraak van het college best gek. Want eerder in zijn betoog zei de wethouder dat hij geen signalen uit de cultuursector had ontvangen, op basis waarvan je die basisinfrastructuur zou moeten heroverwegen. Maar dit signaal vanuit het Patriciërshuis lag er al wel. Kennelijk heeft de wethouder dat niet als zodanig opgevat dat hij eens zou moeten kijken van, is daar ruimte voor? Waarom niet?

De heer Van der Linden: Vorig jaar hebben wij in februari of maart een Startnotitie besproken. Daar zat een evaluatie bij. Ik heb toen niemand gehoord, wat fijn dat er eindelijk een Startnotitie ligt, want het allereerste wat er moet gebeuren is natuurlijk die basisinfrastructuur aanpassen. Dat had gekund. Prima idee, maar niemand heeft daar toen op die manier over gepraat. In de loop van het jaar hebben we onder andere met het Patriciërshuis een gesprek gevoerd. En die vroegen om een structurele subsidie. In de periode daaraan voorafgaand heb ik nooit gehoord dat bijvoorbeeld het Patriciërshuis zei, wij willen graag in aanmerking komen voor een langjarige structurele subsidie. En vorig jaar was het opeens wel zo. En ook nog met een redelijk stevige vraag. Een prima te verdedigen vraag overigens. Prima. We hebben niet voor niks lang ons afgevraagd, moeten we, los van de Startnotitie en wat erin is besproken... En wat is geconstateerd, de basisinfrastructuur functioneert prima. Moeten we toch de heleboel over de kop gooien? Dan hebben we A veel meer tijd nodig, want je moet een externe ronde organiseren, externe partijen organiseren.

Het is niet even een balletje opgooien en zeggen, die kan er wel bij, die kan er wel af. Of gaan we gewoon door op het pad wat we zijn ingeslagen. Dat hebben we gedaan. Dat ligt hier voor. Nogmaals, en misschien voor de laatste keer, als u alle argumenten die ik heb aangegeven om het nu zo te houden en over drie jaar een evaluatie te starten minder goed vindt dan de redenen die er ook kunnen zijn om nu een aanpassing te doen, dan moeten we dat doen. Alleen daar horen wel een aantal dingen bij die het ingewikkeld maken. Want je moet tijd hebben, je moet daar echt tijd voor nemen, met externe betrokkenheid. En je weet dat je volgend jaar in de Perspectiefnota discussie zit. Het kader vaststellen van, zoveel geld is er wel voor, dat is nu ook wat ingewikkeld. Tot zover.

De voorzitter: De heer Stolk?

De heer Stolk: Er is al het een en ander aan gras voor mijn voeten weggemaaid. Maar ik wilde toch vragen aan de wethouder, als het pas over een paar jaar gaat gebeuren, hoe staat de wethouder er tegenover als de deuren sluiten? En dat juist de cultuur en de musea een trekker zijn voor de gemeente en voor de regio. Ik vind het betreurenswaardig dat daar geen ruimte voor is. En ook het besluit waarom 40-45 wel op de lijst staat en Patriciërshuis niet. Wat is daar de reden van? En welke criteria, is zo straks al gezegd, zijn gebruikt om Patriciërshuis niet op de infrastructuur... Buiten het geld wat ze vragen, zijn wij bereid om Patriciërshuis het podium te geven? En dan is dat het laatste museum wat ook in die basisinfrastructuur zit.

De heer Van der Linden: Dank. Dit is een iets andere vraag, maar leidt wel tot een deel van dezelfde antwoorden. We hebben ervoor gekozen om de basisinfrastructuur die er nu is te laten functioneren, zoals die functioneert met grofweg, voor zover we nu kunnen overzien, dezelfde financiële middelen. Als u zegt aan deze tafel, wij willen heel graag ruimte dat bijvoorbeeld het Patriciërshuis in de basisinfra wordt opgenomen, dan hoort daar een bedrag bij. Dat bedrag moet ergens vandaan komen. Dat zou ten koste kunnen gaan van iets anders, wat niet in de basisinfra zit. Dat kan. Want we hebben natuurlijk hier en daar geld. Alleen dan kan ik de eerstvolgende partij die zich meldt, en natuurlijk door het jaar heen melden zich partijen, niet dat substantiële bedrag geven. En dat geeft niet, want dat is een afweging geweest die u maakt, maar dat is dan wel zo. Tweede mogelijkheid is dat het ten koste gaat of dat het ten laste komt van de huidige partijen die in de basisinfra zitten. Het bedrag wordt niet groter. Dan geven we iedereen een bezuinigingsopdracht. Dat kan. Maar dan vind ik het ongemakkelijk, want dan weet ik dat er in de stad heus nog wel meer partijen zijn die zeggen, dan ga ik ook even een brief schrijven, want ik wil ook wel in die basisinfra. En dan zitten we hier over een maand of zo weer. Als u zou zeggen, en dat vind ik een prima politiek standpunt hoor, als u in meerderheid zou zeggen, wij willen, alles gehoord en besproken hebbend, die basisinfra nu aanpassen, dan moet u dat wat mij betreft niet doen met, want er heeft zich één partij gemeld. Maar dan moet u zeggen, want er zijn meer partijen in de stad die allemaal die eerlijke kans verdienen. Er zitten dan twee overwegingen bij. Dat gaat wat tijd nemen. En een eerlijk proces wil ook zeggen externe betrokkenheid. En het tweede is, er zal niet meer geld in de pot zitten straks. Het kan betekenen dat we over een jaar of anderhalf dan zeggen, het zijn precies dezelfde partijen weer gebleven.

Kan ook betekenen dat er een paar veranderen. Dat kan. Maar u zult ook heel goed moeten nadenken, welke criteria wil ik dan van toepassing verklaren? Want vernieuwing

is een goed criterium. Dan zouden sommigen kunnen zeggen, bijvoorbeeld het Patriciërshuis. Anderen kunnen zeggen, dat is erfgoed. Daar hebben we al heel veel van. Het moet iets anders zijn. Allebei prima standpunten, maar die ga je niet nu even om half elf, wat is het, leidend laten zijn denk ik? Tot zover mijn overwegingen.

De heer Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Voordat het half elf is, wil ik even een opmerking maken. Wij zitten in blokje twee van de mogelijke vijftien blokjes die ik heb geteld aan onderwerpen. Houdt u er rekening mee dat we het ook deze vergadering niet gaan redden. Ik vind het wel allemaal gewoon zinnig wat er hier besproken wordt. Ik stel voor gewoon het op zijn beloop te laten. En waar er dubbelingen zijn, daar snij ik het wel af. Mijnheer Stolk had nog een vervolgvraag. Daarna mevrouw Lammens. En dan mevrouw Jager.

De heer Stolk: Voorzitter, dank u wel. Allereerst wil ik even kwijt dat ik net van de rechterhand krijg dat in '26 de btw ook nog eens een keer op de cultuur van 9 naar 21 procent gaat. We hebben ook van de week gekeken naar de meerjarenbegroting. En dat betekent ook dat je '25, '26 en '27 op dezelfde bedragen begroot. Daar zit eigenlijk niet de inflatie in. Ik denk dat dat ook niet reëel is. Er zit een gat aan te komen. Aan de andere kant, de vraag over het Patriciërshuis blijf ik erbij dat dat het enige museum is nog, in het hele cluster die er is. En als er dit jaar niets gebeurt, dat de stekker eruit gaat. En ik wilde de wethouder vragen of u daar dan ook de verantwoording voor neemt dat de stekker eruit gaat.

De heer Van der Linden: Eerst even over de meerjarenbegroting. We stellen natuurlijk elk jaar een meerjarenbegroting vast, waarbij we een paar jaar vooruit kijken. En elk jaar stellen we bij Perspectiefnota ook de inflatiepercentages vast waar we mee rekenen. Als je een steady lijn hebt, dan ga je natuurlijk elk jaar die baselijn aanpassen. Wat nu tien miljoen is, zal in '26 misschien tien miljoen en twee ton zijn of zo. Zo denk je steeds vooruit. Het kader blijft grosso modo, met wat we nu weten, want volgend jaar gaat u misschien andere beslissingen nemen bij de Perspectiefnota, hetzelfde. Dan heb ik als portefeuillehouder een begroting meegekregen. En een heleboel cultuurveld meegekregen. Als u zegt, we moeten iets doen aan bijvoorbeeld het Patriciërshuis, maar u verandert niks aan de pot of niks aan de voorwaarden, want daar gaat u over, u gaat over de pot, dan kan ik inderdaad zeggen, maar dat gaan we doen hoor. We gaan dat helemaal mogelijk maken. En dat kan, maar dan overmorgen meldt zich iemand anders. Dan zeg ik, het geld is nu op. En dat vind ik niet fair. Ik ben graag bereid om ondersteuning te verlenen. Dat weet het Patriciërshuis ook. Alleen niet in het bedrag dat ze hebben gevraagd. Dat weten ze ook. En we hebben de argumenten daarover gewisseld. Dat vinden ze heel spijtig en niet mee eens. Maar binnen de mogelijkheden die ik heb, en u kent die mogelijkheden, is dit ongeveer wat de limieten zijn.

De voorzitter: Mijnheer Stolk, u wil nog een keer, maar dat moet echt een korte...

De heer Stolk: Nee, niet nog een keer. Maar datgene wat aangeboden is, ik zou het een footje noemen.

De voorzitter: We gaan naar de volgende vraag. Mevrouw Lammens.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Dank u wel, voorzitter. Ik zie in de begroting staan dat het Dordts Museum, en natuurlijk alle musea die daarbij zitten, in 2026 een ton erbij krijgen. Waar wordt die ton aan besteed?

De voorzitter: Wacht even. Dit is een goede vraag, maar die is niet voor dit blokje. Het ging hier over de basisinfrastructuur. Het is ook een technische vraag, maar dat weet u wel.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Sorry. Kunt u zeggen als we dit niet zouden doen, die ton, waar wordt het dan niet aan besteed?

De heer Van der Linden: Ik heb hier een stapel en daar zitten de antwoorden op de technische vragen, waaronder deze ook. Ik zou even moeten zoeken, maar dat kunt u zelf ook, denk ik. Het heeft iets te maken met de kapitaalslasten op de gebouwen, volgens mij. Maar zouden we even moeten nazoeken.

De voorzitter: Dan gaan we alvast naar mevrouw Jager.

Mevrouw Jager: Heel kort. Ik verbaas me erover dat... Ik weet dat er op sommige punten gewoon behoorlijk wat geld wordt overgehouden. Wordt daar dan ook nooit iets voor... Dat wordt op andere manieren gebruikt, op een gegeven moment. Kunt u dat niet meenemen in het college dat daar ook een beetje van naar kunst en cultuur gaat?

De voorzitter: Kunt u een beetje schuiven met potjes?

Mevrouw Jager: U kan het toch meenemen naar het college.

De heer Van der Linden: Ik zou als ik u was, en dat is niet zo... Maar u bent raad. Het hoogste orgaan van de stad. En het hoogste orgaan van de stad heeft een aantal rechten, waaronder het budgetrecht. En ik kan u verzekeren, wij doen heus ons best om daar af en toe een klein beetje van te denken, mwah. Maar ik ga natuurlijk niet zomaar bijvoorbeeld, ik noem een paar leuke dingen, het potje bomenbeleid zeggen, daar kan wel 20.000 van af. Dat kan wel, want we hebben bomen zat. Of verkeersveiligheid kan ook wel wat van af. Maar daar heeft het wel over. Daar heeft u het de facto wel over. Maar ik vind wel dat we nu heel lang blijven rondcirkelen rond het thema. De politieke vraag die u hierbij niet stelt, maar die op tafel ligt is denk ik tweeledig. Heeft u er behoefte aan om toch, ondanks alle argumenten voor of tegen, te zeggen, die basisinfra moet gewijzigd worden. Die willen we wijzigen. Sneller dan in '28, '29. Niet nu, maar wel sneller dan '28, '29. Want anders houden we een aantal instellingen niet overeind. Dat kan. Dat is een politieke opvattingen Ik hoor het graag. En de tweede opvatting is, hoe ga je om met specials die zich nu melden die zeggen, als ik geen geld krijg, val ik om of dan kan ik bijna niks doen.

Dat vind ik een veel wiebeliger vraag, want elke jaar een paar instellingen natuurlijk die langskomen met plannen voor incidentele middelen. En die hebben we ook, die incidentele middelen. Alleen dat moet je denk ik wel zou houden. Net zoals je thuis ook een potje hebt voor onverwachte dingen. De dakgoot lekt of er is iets mis met de wasmachine. Zo heb je ook een aantal potjes nodig om incidenteel te kunnen schuiven. Eén voorbeeld nog misschien, als het mag. De Dordtse Jeugdsociëteit heeft vorig jaar

middelen gevraagd voor de verbouwing. Daar hoorden een goed plan bij over hoe ze dan de toekomst met nieuw elan en goed vertrouwen tegemoet konden zien. Daar hebben we goed naar gekeken. Hebben we over gesproken met elkaar. En daar is toen een incidentele subsidie op gegeven. Net zoals ook het Patriciërshuis wel een incidentele subsidie heeft gekregen, die meer was dan een paar duizend euro. En er heel veel instellingen zijn die her en der natuurlijk af en toe incidentele middelen krijgen, soms naast andere subsidies.

De voorzitter: Ik denk dat de wethouder de politieke vraag die op tafel ligt al keurig heeft samengevat. Die herhaal ik straks ook nog even. Maar mevrouw Kruger had op dit onderwerp nog een vraag. En die had ik ook al toegezegd.

Mevrouw Kruger: Zeker. Voorzitter, dank u wel. De wethouder geeft prachtige politieke vragen. Ik denk dat ook heel veel van dat soort vragen gewoon juist in deze Cultuurnota steeds weer opborrelen. Toch een beetje de lacune in, wat voor beleid hebben we in feite? Dingen die losstaan van elkaar, die eigenlijk... Want het heet tenslotte de verbinding. Ik kan vaak de verbindingen niet vinden. En juist ook als we het hebben over financiën, de verbinding, mevrouw Jager noemde het net al, met andere sectoren, dan gaat het niet of een sector een klein beetje over heeft van een potje en dat maar naar cultuur hevelt. Het gaat er juist over om de verbinding te zoeken met bijvoorbeeld de zorg, het onderwijs, met... Hoe heet die andere van de triple helix?

De voorzitter: Het bedrijfsleven.

Mevrouw Kruger: Het bedrijfsleven. Dank u wel. Waar dan juist kunst en cultuur gebruikt kan worden om innovatie tot stand te brengen, om nieuwe ideeën. Want we hebben het over dat ravijn van 2026. Geloof mij, de cultuursector verzint echt wel mooie ideeën om crisis en chaos aan te kunnen. Daar staat de cultuur om bekend. Maar dan moeten we ze wel blijven koesteren en dan moeten we ze ook de mogelijkheid blijven geven om te ontwikkelen en innovatief te zijn. En dat lukt niet als we star houden. De heer Groeneweg heeft...

De voorzitter: Ik ga de vraag samenvatten. Kan de wethouder zoeken naar middelen om die verbindingen te vinden vanuit andere potjes, zodat het gekoppeld wordt aan cultuur.

Mevrouw Kruger: Helemaal goed. Dank u wel, voorzitter.

De heer Van der Linden: Daar vindt u in de nota al wel de aanzetten toe. We hebben extra middelen voor het SOK. We hebben een cultuurmakelaar, we hebben een aantal instellingen die al actief zijn in de wijken. En daar komen soms ook hele mooie coproducties in tot stand. Dat kan en moet ook veel meer.

Maar juist de koppeling met het onderwijs en ook wel met het sociaal domein, die is wel gelegd. En die staat ook benoemd in de Cultuurnota.

De voorzitter: Komt er ook geld uit vrij? Dat is een beetje de vraag.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, het wordt benoemd. En dat is juist wel mooi, want er worden een hele hoop dingen benoemd die ook opgehaald zijn uit het veld. En er zit wel een

uitwerking bij, een programmastuk. Maar wij missen in ieder geval echt de uitwerking op meer, hoe gaan we dat doen? Hoe gaan we die verbindingen leggen? Want dit moet nog onderzocht worden, dat moet nog geëvalueerd. Noem maar op.

De heer Van der Linden: Wat u denk ik ook wil, is dat niet wij dat gaan verzinnen, dat kan de cultuursector heel goed zelf. Wij moeten die aanzetten geven, middelen geven, organisaties klaarzetten om die makel- en schakelfunctie te doen. En dan gaat cultuur het wel doen. Hup. We hebben beschreven in de Cultuurnota hoe we dat willen doen. Gaat dat zo helemaal lukken? Ik kan het niet voorspellen. Want het was makkelijker geweest als we iets ruimer in ons financiële jasje zouden hebben gezeten, om daar iets meer capaciteit op te zetten. Vanuit ons. Ik hoorde vorige week een mooi idee. Je zou bijvoorbeeld het cultureel ondernemerschap nog meer kunnen versterken. Daar hebben we nu geen project voor, volgens mij. Ik kijk even naar rechts. Dat is zo? Niet een speciaal project. Maar daar zou je meer mee kunnen doen. En dan zou je denk ik nog meer mensen in de gelegenheid stellen om zelf inderdaad die link te leggen en te kiezen van, ik ga de link met het onderwijs leggen of ik ga de link met het sociaal domein leggen of noem maar op, of het bedrijfsleven.

De voorzitter: Het is nog niet heel concreet, maar de bedoelingen zijn goed.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, ik denk dat als we zeggen dat er meer ondernemerschap onder de kunstenaars- of in de cultuursector moet komen. Er zijn genoeg in het bedrijfsleven ook opleidingen, trainingen waarbij kan aangesloten worden om dat te bewerkstelligen. En trouwens een hele hoop kunstenaars en cultuurmakelaars zijn zeker ondernemend. Alleen moet je ze wel de ruimte geven. Ze zijn niet altijd zo berekenend ondernemend, maar wel wat ze willen. En dat mis ik ook nog steeds van, wat willen wij voor stad zijn? Wat willen we gaan doen? We hebben het over musea. Ik hoor de heer Stolk net zeggen, dat is het laatste museum wat erbij komt.

De voorzitter: Uw vraag?

Mevrouw Kruger: We hebben tig musea nog hier in de stad. Die kunnen er ook nog bij. Maar we weten niet wat we willen. Welke musea willen we wel en welke niet?

De voorzitter: Ik vind het heerlijk om u zo lekker enthousiast te zien, maar we moeten wel tot een vraag komen.

Mevrouw Kruger: Maar ik kom hier geen steek verder mee. De vraag is gewoon, hoe kunnen we dit nu goed met elkaar verbinden? En wat voor visie leggen we neer?

En dat geldt op alle stukken die we hebben, de kortlopende en de langetermijnvisie. Ik wilde net iets gaan noemen, maar dat komt zo nog wel.

De voorzitter: Wilt u er nog op reageren of wordt het een beetje meer van hetzelfde?

De heer Van der Linden: Het wordt wel een beetje meer van hetzelfde.

De voorzitter: Dan hoeft het niet.

De heer Van der Linden: Eén van de dingen die we vast hebben gelegd is, beste stad, we hebben heel veel cultuur. Dit is de basisinfra. Dit is hem. Daar gaan we op inzetten. En het mag ook anders. Zeg dat dan. Het mag ook anders. Maar dit is ons voorstel. Dat is de visie. Dat is een uitvloeisel van een deel van de visie. En zo hebben we dat ook op bijna elk ander gebied. Hoe ga je naar de wijken? Hoe ga je met cultuureducatie om? Hoe ga je met ondernemerschap om? Hebben we ook wel neergelegd wat we willen, wetende dat we niet alles kunnen. Als u zegt, ik wil meer van dat, dat betekent waarschijnlijk ook iets minder van iets anders. Dat hoor ik graag.

De voorzitter: We sluiten dit stukje af over de basisinfrastructuur. De vraag die blijft hangen, die straks aan u ook is om te beantwoorden, wilt u de basisinfrastructuur zo laten zoals in het voorstel of wilt u die anders zien? Die kan straks worden meegenomen in de tweede woordvoering. We gaan naar blokje drie van de hoeveel? Van de vijftien? U heeft het in blokjes. Volgende onderdeel.

De heer Van der Linden: Een heleboel dingen zijn wel zo langzamerhand al benoemd. Eén van de dingen waar mevrouw Kruger ook aandacht voor vroeg, was de samenhang met ander beleid. Bijvoorbeeld toerismebeleid heeft u in uw eerste termijn genoemd. Toerismebeleid hebben we eigenlijk nog weinig echt beleid op, maar daar wordt wel aan gewerkt. Evenementenbeleid heeft u in februari een raadscommissie over gehad, volgens mij. Daar vindt uitwerking op plaats. Zo zijn nog wel meer beleidsterreinen die we niet in deze nota hebben, maar waar we wel mee bezig zijn of er is beleid op vastgesteld. De Binnenstadvisie is vastgesteld. U vroeg, eigenlijk moet alles in deze nota. Maar dat lijkt mij n geen goed plan, want dan wacht je altijd op iets anders. Ik denk dat we de koppeling goed kunnen leggen met toerisme, met evenementen, met alle andere beleidsvelden, maar niet dat allemaal in één nota moeten stoppen. Even kijken hoor.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Is er dan misschien wel iets aan te geven door de wethouder wanneer er dan een toeristenbeleid komt en wanneer het evenementenbeleid dan gereed gaat komen, zodat we inderdaad wel die koppeling kunnen maken tussen de Cultuurnota en wat er verder is.

De heer Van der Linden: Evenementenbeleid komt volgens mij in de loop van dit jaar. Volgend jaar. Dat zit bij portefeuillehouder Burggraaf, zoals u weet. En toerismebeleid hebben we nog geen afspraken over, maar we zien wel dat toerisme na corona natuurlijk weer enorm toeneemt, onder andere het toerisme van mensen die op cruiseschepen zitten en ook weleens Kinderdijk en/of de Dordtse binnenstad willen bekijken. Daar kun je natuurlijk veel meer uithalen. Daar willen we graag goed bij aanhaken. En dat wordt opgepakt. Ik weet niet wanneer dat leidt tot een voorstel. Dat weet ik niet. Ik ga even kijken naar wat er nog ligt. Wat goed, allemaal blokjes. Wat fantastisch georganiseerd. Ik ga toch mijn eigen lijstje bekijken. Onder andere mevrouw Schnabel heeft gevraagd naar de fair pay. En gevraagd om daarover in gesprek te gaan. Je wil je lijstje terug natuurlijk. Alstublieft, voorzitter. Om daarover in gesprek te gaan en ook om te kijken of daar verder onderzoek aan nodig is. We gaan in gesprek met de organisaties. Met name de

kleinere organisaties. En als daaruit terugkomt, we moeten hier nog eens goed naar kijken, dan rapporteren we dat terug. Wij stellen voor om eens per jaar een RIB met een update van, hoe gaat het met de Cultuurnota, met alle acties die we daarin hebben opgenomen? Daar kunnen we op terugkomen dan.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ik vind het fijn om te horen dat er inderdaad, als ik het goed begrijp, onderzoek naar gedaan wordt bij kleinere organisaties. Wanneer komt dat? Wanneer kunnen we daar iets over terugverwachten? En in Rotterdam is gewoon daadwerkelijk aangetoond dat die meerkosten best wel hoog zijn. We mogen er eigenlijk vanuit gaan dat het in Dordrecht en in andere steden ook gewoon aan de hand is. Gaat daar ook gewoon echt een gedegen onderzoek op plaatsvinden?

De heer Van der Linden: Ik zou eerst het gesprek willen voeren. En als daar uitkomt, wij willen dit graag, maar we lopen tegen financiële barrières op, dan krijgt u dat zeker te horen. Maar als er andere belemmeringen zijn of als er een ingroeipad nodig is, dan horen we het natuurlijk ook graag. En dat kan aanleiding zijn om daarna nog verdiepend onderzoek te doen.

Mevrouw Schnabel: En wanneer komt dat dan?

De heer Van der Linden: U heeft een uitvoeringsplan gezien met allerlei stappen en bolletjes. Dat zouden we even moeten opzoeken. Maar dat kunnen we het komende jaar oppakken. Maar ik kan niet nu zeggen in welke mate dat afgerond is. Dat kan ik nu niet zeggen.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel, aanvullend.

Mevrouw Schnabel: Want dat is eigenlijk ook een vraag aanvullend daarop. We lezen inderdaad in de uitvoering al de bolletjes. Wij zouden het graag meer smart geformuleerd hebben met tussendoelen, waardoor dat we ook in de raad beter kunnen sturen. Dit is eigenlijk ook zo'n vraag. Als dan die gesprekken gaan plaatsvinden, kunt u dan een duidelijke indicatie geven in welk kwartaal dat gaat plaatsvinden?

De heer Van der Linden: Nee. Het Uitvoeringsprogramma vloeit voort uit de nota die u vaststelt. Elke actie die in de nota staat, is ook ergens in het Uitvoeringsprogramma terug te vinden is. Het Uitvoeringsprogramma zelf is een collegebevoegdheid. We vragen daar niet expliciet toestemming op. Het is ook niet een Uitvoeringsprogramma dat in beton gegoten is. Daar gaat natuurlijk dingen heel snel afgerond worden of er komen nieuwe acties op. Ons voorstel is om daar eens per jaar op te rapporteren met een RIB, zodat u ook goed zicht houdt op, wat is er al af en wat duurt kennelijk langer? Waar een goede reden voor kan zijn natuurlijk. Of wat is er bijgekomen? Ik zou zelf zeggen dat u als raad echt per bolletje voortgang wil zien en een oordeel wil hebben en besluiten kunnen nemen, dan denk ik dat u zich wel met heel veel dingen gaat bemoeien die puur in de uitvoering zitten. Zou ik u niet willen aanbevelen. Voor het eind van het jaar kunnen we die gesprekken wel gevoerd hebben.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel.

De heer Van der Linden: Even kijken hoor. Financiën hebben we het al over gehad. Cultuurtaart hebben het over gehad. Basisinfra is aan de orde geweest. De wijken. Een aantal van u gaf ook aan, we zien het heus wel terug, maar hoe concreet is het? Ik ga toch een paar voorbeelden noemen dan. We hebben de cultuurmakelaar, de cultuurverbinders, het SOK is actief op allerlei plekken in de stad. Voorbeelden zijn Sterren in het Park, muziekproject Ars Musica, Merwe's Oratoriumvereniging, het museum met de Buitenwacht en de Groeituinen, Kunst op de Koffie, er zijn allerlei inloop activiteiten. Amateurkunst is natuurlijk bij uitstek iets wat ook veel in de wijken plaatsvindt. Er zijn allerlei voorbeelden al wel in de afgelopen jaren geweest van instellingen die zich ook goed weten te verbinden met de wijken. Ook met wijken waar niet iedereen vanzelf denkt, ik ga naar de binnenstad, het Energiehuis, het museum, enzovoorts, of Kunstmin. Daar hoort ook bij dat wij denken dat het Doelgroepenmodel, waar u in de bijlage een en ander over vindt, ons gaat helpen om scherper te krijgen... Want we weten heus wel dat in sommige wijken veel minder aan cultuur gedaan wordt dan in andere wijken, maar zo'n Doelgroepenmodel kan wel helpen om beter te identificeren, waar zit die behoefte dan wel en hoe kun je daar vervolgens op acteren? Dat gaan we doen. Dat even over de wijken.

De voorzitter: Mevrouw Lammens.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog even een vraag. In de wijken wordt er natuurlijk ook in restaurants optredens verzorgd. De kermis gaat nu naar Amstelveen toe. Lepeltje Lepeltje zit in het Weizigtpark. Er worden dingen georganiseerd in de Biesbosch. Dat valt toch ook allemaal onder cultuur?

De heer Van der Linden: Ik denk dat bijna alles wat u noemt wel onder cultuur valt. Ik weet niet zeker of je daar beleid op moet zetten. Want iets wat vanzelf goed loopt, moet je vooral als overheid je niet mee bemoeien. Als een restaurant zegt, ik wil elke vrijdagavond iemand die zingt, een muziekinstrument heeft en bespeelt of iets anders doet, heel veel succes. Doe het.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Precies.

De heer Van der Linden: Go.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Maar ik vind dat het ook onder cultuur valt.

De heer Van der Linden: Vind ik ook.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: En dat we dat gewoon ook zo moeten benoemen. En dat we dat gewoon mee kunnen nemen en dat is heel fijn dat we dat ook als cultuur hebben in Dordrecht in de wijken.

De heer Van der Linden: Dat is ook zo. Alleen daar gaan wij vanuit uw raad en vanuit ons college niet extra actie op zetten.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Je hoeft er geen actie op te zetten, maar als we dat meenemen hebben nog meer cultuur dan we al hebben. Dat we al heel veel cultuur hebben.

De voorzitter: Lepeltje Lepeltje is ook een evenement toch?

De heer Van der Linden: Ja. Een evenement waar ook veel cultuur zit. Even kijken hoor. Ik ga nog even per fractie kijken of ik dingen over het hoofd heb gezien. Muziekpodium stond op uw lijstje. Daar hebben we het al over gehad. Dat is een voorbeeld van een instelling die we al heel lang ook structureel subsidiëren. Niet met superveel budget. Maar die anderhalf jaar terug langzamer zeiden van, wij zien dat we in een, noem het markt, noem het niche zitten die niet vanzelf groeit. Waar natuurlijk ook heel veel mensen van denken, dat is jazz. Dat is niet per se voor mij. Maar we willen onze programmering vernieuwen en we willen ook ons pand vernieuwen, waarmee het ook een opener uitstraling krijgt. Alleen daar hebben we wel, naast onze eigen inspanningen en ons eigen ondernemerschap en onze ideeën over hoe het verder moet, wel wat extra middelen voor nodig. Daar is een goed plan voor gekomen. Daar hebben we toen incidenteel op kunnen leveren. En dat is begin dit jaar weer opgefrist heropend. Heel fijn. De exploitatie van het Energiehuis. Heeft u daar nog vragen over? Daar zijn ook wel wat technische vragen over gesteld. U weet dat daar een paar dingen spelen. U weet dat Khotinsky het niet heeft gered en failliet is gegaan. U weet ook dat het gebouw een aantal hele mooie kenmerken heeft, maar ook een aantal vragen heeft die tot aanpassingen moeten gaan leiden. En u weet ook dat onze afdeling vastgoed natuurlijk nog andere gebouwen heeft, waar van alles moet gebeuren. Dat maakt het opgeteld best een ingewikkeld gebouw. Los van het feit dat toen we 10, 12 jaar geleden hebben hersteld en ingericht er ook een aantal keuze is gemaakt die niet altijd helpend zijn. Misschien heeft u die ervaring zelf ook weleens opgedaan. Soms loop je er rond en denk je, gebeurt hier nog wat? Maar checkvraag, er zit op dit moment 2.000 mensen in allerlei zaaltjes te musiceren, een cursus te doen of een bijeenkomst of een vergadering of noem maar op. Als het al behoorlijk goed gevuld is, dan zie je dat niet altijd. Wat ook niet helpt, is dat de plint er eigenlijk niet is. Je hebt een gebouw en een harde scheiding en dan heb je het plein.

Kortom, er zijn allerlei ideeën om het beter te laten presteren, maar dan moet je wel gaan verbouwen. Daar is een plan voor nodig. Daar wordt aan gewerkt.

Daar zijn ook scenariokeuzes in te maken, want je moet verduurzamen, je moet ook een aantal concrete onderhoudsproblemen oplossen en je wil het gebouw zo inrichten dat het nog meer gaat vibreren. Want als we kijken naar de gebruikscijfers, naar de bezettingscijfers, daar kan ik een heel lijstje van opnoemen, maar eigenlijk bijna elke plek wordt heel goed benut, gebruikt en verhuurd door allerlei verschillende groepen. Niet alleen de hardcore cultuur, maar ook vergaderingen, evenementjes of derden die zich melden. Zowel aan de bureaunkant als de losse vergaderruimtes als aan de Kunstmin kant zijn de bezettingscijfers heel behoorlijk. Mag altijd meer en beter, maar die zijn heel behoorlijk.

De voorzitter: De heer Stolk.

De heer Stolk: Het roept bij mij een vraag op. Dat er voldoende activiteiten eigenlijk zijn. Maar is het wel rendabel, zoals het nu gaat? Of moeten wij zoveel geld neerleggen voor al deze activiteiten?

De heer Van der Linden: Dat is een vraag die je moet onderverdelen in een aantal vragen, denk ik. We hebben natuurlijk een paar hoofdgebruikers. Stichting Cultuureducatie zit daar. En het leeuwendeel van wat er aan cursussen en activiteiten onder andere voor jongeren en jeugdigen wordt gedaan, vindt plaats vanuit het Energiehuis. Daarnaast hebben we andere plekken. Daar hebben we natuurlijk de subsidie die we daarvoor beschikbaar hebben. Vindt u ook het bedrag, twee komma nog wat miljoen. Die vindt voor een groot deel plaats in het Energiehuis. Dat gaat goed. Bibelot loopt prima. Kunstmin heeft natuurlijk wel te lijden gehad onder het hele Khotinsky verhaal, maar daar zijn we mee in gesprek hoe dat beter kan. En als geheel wordt het Energiehuis goed gebruikt. Punt. Daarnaast heb je het gebouw. En aan het gebouw moet echt veel gebeuren. Dat weten we. En daar wordt eind van dit jaar, via portefeuillehouder De Jonge, een stand van zaken en een scenariokeuze voorgelegd.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

De heer Stolk: Ik had nog een korte vervolgvraag. Kan dat?

De voorzitter: Ja, korte vervolgvraag mag.

De heer Stolk: Het gaat alleen eigenlijk over, die subsidie wordt in de stenen gebruikt of is het voor de cultuur zelf?

De heer Van der Linden: De cultuur zelf. Stenen zijn nodig om op een podium iets te kunnen doen. En je hebt ook belichting nodig en mensen die de telefoon opnemen en een receptie en allerlei andere mensen eromheen. De subsidie die we voor Stichting cultuureducatie hebben, het grootste deel daarvan gaat in uren zitten van mensen die iets doen aan cursusontwikkeling of cursussen verzorgen of bijeenkomsten, enzovoorts.

Een heel groot deel van de begroting van Kunstmin gaat besteed worden ook aan het voorbereiden, organiseren, uitvoeren en alles eromheen van voorstellingen op een of ander podium. Bijna al het geld dat Stichting Bibelot krijgt, en waar ze zelf veel op omzetten, gaat ook op aan uren, aan voorstellingen, aan optredens.

Ik kan niet precies de knip leggen, dat is een steen en dat is een uur. Maar heel veel van het geld... Want dat was één van de opmerkingen, op zich een goede observatie natuurlijk, heel veel geld wat in de cultuurbegroting zit, zit vast in organisaties en stenen. Maar in die subsidiebedragen die er dan onder liggen, gaan miljoenen ook besteed worden aan de uren, de activiteiten, de podia waar dingen gebeuren.

De voorzitter: Helder. We gaan naar mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, dank dat de wethouder aangeeft, aan het eind van het jaar krijgen we een voorstel over hoe er verbouwd, verduurzaamd of wat dan ook zou moeten gaan worden. We hopen dan wel dat we verschillende scenario's voor ons krijgen,

waardoor we ook keuzes kunnen maken over wat er precies allemaal moet gebeuren. Nou ben kwijt dat ik wilde zeggen.

De voorzitter: Energiehuis.

De heer Van der Linden: Horeca, denk ik.

Mevrouw Kruger: Wat zegt u?

De heer Van der Linden: Horeca invulling?

Mevrouw Kruger: Nee hoor. Het gaat mij meer over eigenlijk, ik weet het wel weer, kan de wethouder aangeven wat er op korte termijn of er een meerjarenvisie is van, wat gaan we nu met dat Energiehuis doen? Wanneer gaan we het gebruiken waarvoor het eigenlijk bedoeld is? En hoe gaan we dat gebruiken? Wat is de visie daarop? Want u geeft wel, er zitten 2.000 mensen in een weekend binnen. Zou kunnen zijn. Er moet misschien iets aan veranderd worden. Maar we horen toch ook andere dingen in de stad.

De voorzitter: De visie.

Mevrouw Kruger: De visie, maar ook de transparantie over die huren. Dat was ook een vraag die ik had. Want u zegt, ik weet niet precies hoe het zit. Er moet gewoon een huur betaald worden. Er is een hoofdhuurder, Kunstmin. En Bibelot bijvoorbeeld en de Popcentrale moeten huur betalen aan Kunstmin. Hoeveel is dat? Welk gedeelte van hun subsidie betalen zij aan de verhuurder?

De voorzitter: Wacht even. Dat is een technische vraag.

Mevrouw Kruger: Dat is waar.

De voorzitter: Wat vindt u ervan...

Mevrouw Kruger: Als het op een later termijn dan inzichtelijk wordt gemaakt, want het is wel mogelijk.

De voorzitter: Een technische vraag over hoe lopen precies de subsidiestromen, de opbrengsten en bij wijze van spreken, hoe vol zit het Energiehuis, dat is een technische vraag. Daar kunnen best antwoorden op komen. Wij zijn heel tevreden over het gegeven dat zowel vanuit SCE als Bibelot als ook van de activiteiten die vanuit Kunstmin gebeuren er heel erg veel activiteiten zijn in het Energiehuis. Daarmee beantwoordt het huis als plek waar heel veel moet gebeuren helemaal aan de wensen die we hebben. Alleen het is wel zo, dat doen we in een gebouw waar veel aan moet gebeuren. Dat moet dan passen in de programmering die we hebben of juist niet. Of je moet het een tijd dichtdoen. En het is ook zo dat we natuurlijk soms ook wel merken van, sommige dingen kunnen er kennelijk niet. Hoe zit dat dan? Wat mij betreft, volgooien die hap en op naar de honderd procent bezetting, wat je natuurlijk nooit gaat halen. Maar het Energiehuis wordt door alle partijen die er nu huren goed gebruikt en ook gevonden door derden die... Goed gebruikt. Ik zeg niet compleet gebruikt en het mag veel meer, moet ook veel

meer. Als u die vraag gaat stellen, ben ik het daarmee eens. Maar daar hoort ook een technische beantwoording van die vragen onder, denk ik.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, dank u wel wethouder voor het beantwoorden hiervan. Maar ik denk dat het toch zaak is om het in een later stadium wat meer tegen het licht te houden. Want A, de geluiden zijn anders. B, weet ik ook dat een aantal zaken echt anders liggen. Het is handiger om daar dan het in een later stadium over te hebben. Maar dan ook heel duidelijk die meerjarenvise van... Want u zegt al, van mijn part gebeurt er van alles, als er maar verhuurd wordt. Maar daar moeten we wel een bepaalde visie op hebben hoe we dat gaan doen.

De heer Van der Linden: De meerjarenvise is, het pand gebruiken waar het voor bedoeld is, SCE, Bibelot, Kunstmin.

Mevrouw Kruger: Dank.

De heer Van der Linden: Hup, hup, hup. Dat is de visie. Hup, hup, hup is de visie.

Mevrouw Kruger: Ik weet niet wat de visie van Kunstmin is, maar dat zal wel.

De heer Van der Linden: En daarnaast ruimte geven voor veel van de andere dingen waar je in de stad ruimte voor nodig hebt. Want er zijn ook vergaderingen of yogaclubjes of noem maar op. Dat is niet meteen iets wat in de taakomschrijving van Bibelot zit. Maar als er ruimte is, zijn de zalen ook voor andere dingen te huren. En wat we wel willen... En dat is mijn laatste opmerking.

De voorzitter: Dat is de laatste zin.

De heer Van der Linden: We hebben binnenkort de Gebiedsvisie visie voor het hele Wantijgebied. Daar hoort ook bij dat je meer connectie maakt tussen het gebouw en de omgeving. En dat gaat natuurlijk wel enorm helpen. Terrassen helpen, enzovoorts.

De voorzitter: Er zijn weer drie nieuwe vragen aan toegevoegd. De heer Stolk was eerst. Daarna de heer Groenewege. Daarna mevrouw Lammens. De heer Stolk.

De heer Stolk: Voor mij is het een korte vraag. Er werd nu net gesteld over die technische vraag. Ik wilde eigenlijk vragen of de griffie dat op papier kan zetten en ter hand stelt aan de wethouder.

De voorzitter: Ik heb hem al genoteerd als toezegging dat die technische vraag wordt beantwoord. Gaan we naar de volgende. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dit heb ik trouwens ook in eerste termijn genoemd. Het Cultureel Platform heeft een advies geschreven. Dat zit ook bij de stukken. En daarin adviseert het om leegstaande ruimten, bijvoorbeeld in het Energiehuis, tegen minimale tarieven ter beschikking te stellen aan makers. Heeft de wethouder niet op gereageerd. Wat vindt hij daarvan?

De heer Van der Linden: Ik zou even kunnen gaan bladeren, want ik weet dat het al gebeurt. Niet in het hele Energiehuis, maar in ieder geval Bibelot en Kunstmin ook. Het gebeurt. Bij de technische vraag hoort ook eventjes dan wellicht wat cijfers daarover. Of het in de ogen van het Cultureel Platform genoeg gebeurt, kan ik nu niet beoordelen. Maar het gebeurt wel.

De heer Groenewege: Voorzitter, het zou ook wel fijn zijn als die cijfers dan ook de raad bereiken, via deze technische weg, want daar ben ik wel heel benieuwd naar.

De heer Van der Linden: Nogmaals, dat kan.

De heer Groenewege: Fijn.

De voorzitter: Dan mevrouw Lammens.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Ik heb twee korte vragen. Eén vraag wat u al zei van, niet iedereen kan in het Energiehuis. Zou u kunnen kijken of die visie is dat dan toch ook partijen die wel graag in het Energiehuis willen zijn of daar gebruik van willen maken of dat een mogelijkheid is, dat die visie wordt aangepast, dat het niet alleen maar culturele organisaties zijn? Ook een Friends on Friday die niet kon en dat soort...

De heer Van der Linden: Ik vind het een beetje moeilijk om achter anekdotes aan te lopen. Snap u ook.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Maar u weet wat ik bedoel?

De heer Van der Linden: Ja. Nogmaals, de drie subsidiepartijen met wie we een relatie hebben die het Energiehuis vullen en gebruiken, daar wordt veel op geprogrammeerd. Daarnaast is er ruimte, die wordt door allerlei groepen ingevuld. Ik heb ook signalen dat af en toe lukt het niet. Dat kan met agenda's te maken hebben. Soms is een zaal misschien helemaal niet geschikt ergens voor. Maar dat hoeft niet altijd zo te zijn. Daar kunnen we naar op zoek om daar even het gesprek over te voeren.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Om te kijken of dat mogelijk is. En mijn tweede vraag, wat u net al wilde zeggen, de horeca. Heel benieuwd. De curator is hopelijk nu verdwenen. Wanneer komt er nieuwe horeca in?

De heer Van der Linden: Dat heeft ook te maken met... Want er is best belangstelling voor. Natuurlijk is dat logisch. Als je in de horeca zit denk je, daar moet je wezen. Natuurlijk, dat snap ik ook wel. Maar er hoort ook wel bij dat je weet, hoelang kan ik... Want je moet natuurlijk altijd investeren, onder andere in de keuken. Hoelang heb ik om het te gebruiken? En daar hoort ook bij, wanneer we met het gebouw aan de slag gaan en wat dat doet met het gebruik. De volgende vraag zou kunnen zijn, maar tijdelijk even iets pop-upperigs. Dat vind ik ook een hele logische invulling. Daar zijn we over in gesprek.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Even van de wethouder nu een toezegging gekregen. Misschien als ik dat goed begrepen heb, dat we toch zo spoedig mogelijk het Energiehuis gaan bekijken van, hoe zit het met de exploitatie? Hoe wordt het nu geëxploiteerd? Door wie? En hoe gaan we daar verder mee? En mag ik daar een toezegging op dat we dat zo spoedig mogelijk gaan doen? Want als we dat aan het eind van het jaar... En er wordt nu net ook genoemd, de horeca van die... Ik snap dat wel hoor, dat je niet een nieuwe zaak daar begint als je misschien over een half jaar eruit moet, omdat er weer verbouwd moet gaan worden. Maar er moet echt vaart achter komen. En dat kan ik in die bolletjes echt niet terugvinden. Ik heb net gezocht.

De heer Van der Linden: U ziet wel een bolletje, maar daar kunt u dat niet in terugvinden. Ik heb hier een paar keer iets over gezegd. Resumerend, een partij die zich langer verbindt als welke partij aan het Energiehuis wil natuurlijk weten, wanneer gaat het verbouwd worden en wat betekent dit voor mij en voor mijn exploitatietermijn? Dan is het echt samenhang met het vastgoeddossier. Pop-up gaan we eerder naar kijken. Gaan we wat mij betreft zo snel... Of pop-up? Het kan ook iets anders zijn. Maar een andere tijdelijke invulling gaan we zo snel mogelijk naar kijken. Drie, alle hurende partijen maken heel erg veel gebruik van heel erg veel van de zalen. Maar mevrouw Lammens vroeg daar net al naar en u ook een beetje, we willen wel kijken of het voldoende is en of het sterk genoeg is om ook alle andere partijen die we... Als er ruimte is, om die naar binnen te halen. En soms zijn er kennelijk verhalen van, het past helemaal niet, waarom niet? Daar willen we iets meer van snappen. Vierde is, we willen ook de verbinding leggen met Wantij-West, met de hele Gebiedsvisie. Dat wordt ook betrokken bij de vastgoeddiscussie.

De voorzitter: Maar de vraag is eigenlijk heel simpel. Kan er binnenkort...

De heer Van der Linden: Dat heb ik gezegd. Eind van het jaar weten we iets over wanneer hoe het met het vastgoed gaat. Eerder kan ik ook niet zeggen, best restaurant, kom maar naar binnen. Want of het twee of vijf jaar duurt, weet ik niet. Daar hangt het mee samen. Vierde kwartaal. Zo is het.

De voorzitter: Q4. Ik beschouw dit punt voor dit moment als afgerond, het Energiehuis. We krijgen daar ook nog meer informatie over en een plan. En dat hangt samen met het vastgoeddossier. Het gaat goed. Want heel veel dingen heb je tussendoor meegenomen. Dan gaat het nog over de balans tussen grote en kleine initiatieven en een reflectie is daarop gevraagd.

De heer Van der Linden: Dat was denk ik een vraag van Robert de Heer.

De voorzitter: Dat is correct.

De heer Van der Linden: We hebben natuurlijk in de... En die vloeide een beetje voort uit denk ik een opmerking van de heer Groenewege over dat er niet heel veel subsidie voor bijvoorbeeld amateurkunst, enzovoort is, als je kijkt naar de grotere partijen. De verdeling die daarin is gemaakt, die staat grosso modo al een aantal jaren. Ik heb net verteld, een deel van de andere partijen, die bijvoorbeeld in het Energiehuis zitten, die

hebben ook uren, ook producties, enzovoorts. Dat zijn soms hele grote, maar niet altijd. Als het gaat om de vraag, is er voldoende ruimte voor amateurkunst, ik denk dat de regelingen die we daarvoor hebben, die worden goed gebruikt. Volgens mij zijn ze er, maar dat is niet helemaal uitgeput. Maar ik geloof dat het dit jaar wel ongeveer of vorig jaar wel op de honderd procent zat. En dit jaar ziet het ernaar uit dat we echt ook een keer nee moeten gaan zeggen. Dat is niet leuk, maar tot nu toe past het bedrag dat we hebben ongeveer bij de vraag. Tot zover even, denk ik.

De voorzitter: En dan hebben we nog positie genoemde instituten. En dat gaat dan over, Energiehuis hebben wel gehad nu, maar Kunstmin, Dordts Museum. En wat was er nog meer toen? Het Hof van Nederland.

De heer Van der Linden: Als je het over het museum hebt, heb je het natuurlijk over Huis van Gijn, Hof van Nederland, het Archief, met alles wat ermee samenhangt, en het Dordts Museum zelf, met ook nog een aantal kennisfuncties eromheen en het depot. Dat is natuurlijk een heel groot deel van de cultuurbegroting. En de andere instellingen zitten allemaal in de basisinfra. Ik zag hem als aandachtspunt, niet als vraag, geloof ik.

De voorzitter: Wethouder, had u nog meer blokjes? Mevrouw Schnabel heeft nog aanvullend een vraag.

Mevrouw Schnabel: We hadden namelijk nog een vraag. En dat ging over cursisten van ToBe. En dat hebben we ook afgelopen vergaderingen aangegeven. Nu is de leeftijd 25 voor korting. Maar je hebt het Programma Glansrijke Toekomst lopen. En dat gaat tot en met 27. Onze vraag was eigenlijk, waarom trekken we die grens niet gelijk, zodat we echt ook Glansrijke Toekomst kunnen nastreven?

De voorzitter: Ik zit me even af te vragen, dat is natuurlijk een wens van u, een politieke wens ook?

Mevrouw Schnabel: Dat is een vraag, of dat mogelijk is.

De voorzitter: Of dat mogelijk is.

De heer Van der Linden: Binnen de huidige middelen niet. En er zal ongetwijfeld een financiële component aan zitten. En leidt dit tot de technische vraag, hoeveel dan, dat kunnen we bij benadering uitzoeken misschien. Maar dat weet ik nu echt niet.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, dank.

De voorzitter: U mag.

Mevrouw Schnabel: Is het mogelijk om bij de technische beantwoording van de andere vragen ook dit mee te nemen?

De heer Van der Linden: Ja.

De voorzitter: De toezegging noteren we.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel.

De voorzitter: Prangende vragen gaan we nog stellen. En dan ga ik toch naar een soort afronding voor vanavond toewerken straks. De heer Safranti.

De heer Safranti: Nu dat de wethouder toch met toezeggingen bezig is. Kan de wethouder ook even checken alsjeblieft of bijvoorbeeld een Kunstmin of een Energiehuis voor culturele activiteiten, voor non-profitorganisaties, andere bedragen mogelijk zijn? Niet een winstgevende. Volgens mij bestond dat, maar ik weet niet zeker of dat nog steeds bestaat. Of u dat nog even wil meenemen.

De heer Van der Linden: Die mogelijkheid is er.

De heer Safranti: Dat wist ik dat die er was. Maar die is er nog steeds is?

De heer Van der Linden: Ja.

De heer Safranti: Dank u wel.

De voorzitter: De heer Gorter.

De heer Gorter: Dank u, voorzitter. Wij hadden de vraag nog aan de wethouder gesteld wat de impact van de zero-emissie logistiek is op deze sector? En of deze überhaupt meegenomen is in de nota?

De heer Van der Linden: U weet dat de zero-emissiezone gaat gelden binnen de binnenste binnenstad. Letterlijk genomen valt het Energiehuis daarbuiten, valt Kunstmin daarbuiten. Het museum, het Huis van Gijn, Hof en het Dordts Museum vallen daar binnen. Je ziet natuurlijk in de logistiek wel, niet soepel, zo zou ik het niet willen noemen, maar de logische ontwikkeling naar elektriciteit en andere vormen van zero-emissie rijden. De partijen in de binnenstad worden bevraagd op, met welke ontwikkelingen ze bezig zijn. Ik zie geen specifiek aandachtspunt nu. Maar het is wel een leuke om mee te nemen. En binnenkort spreken wij in een van deze commissies nog verder over de stand van zaken van de zero-emissiezone. Dan kunnen we die misschien meenemen.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Nog een hele korte vraag, eigenlijk in aanvulling op wat de heer Safranti zei. Ik weet dat bij NTGent, dat is het als Nationaal Theater Gent, als er ruimtes leegstonden, kon je gewoon je coltrui aantrekken en een sjaal en dan kon je gewoon van die ruimtes gebruik maken, op het moment dat er echt niemand gebruik van maakte. Is dat ook een optie om hier te doen?

De voorzitter: Coltrui en sjaal, of wat bedoelt u precies?

Mevrouw Schnabel: Dat je gebruik kan maken van de ruimte op het moment dat de opties, bij wijze van spreken, een aantal uur van tevoren of zo nog steeds niemand gebruikmaakt van de ruimte. En dan kun je bij wijze van spreken de verwarming niet aandoen en gewoon je coltrui en sjaal aantrekken.

De heer Van der Linden: Ik denk dat er heus mensen zijn die af en toe hun coltrui aantrekken en denken, hier is even niks, ik ga fijn op een podium staan en even een lied oefenen of zo. Maar daar is volgens mij in de huidige afspraken geen ruimte voor vastgelegd.

Mevrouw Schnabel: Is het mogelijk om dat in de afspraken mee te nemen?

De heer Van der Linden: Als u me dat vraagt voor Kunstmin en Energiehuis, ik denk dat dat voor het beheer wat lastig is. Het gebouw is natuurlijk niet heel overzichtelijk als je er... Maar het is wel een mooi punt om eens aan de orde te stellen.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

De heer Van der Linden: Ik kan niet toezeggen dat we dat gaan doen.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, dank u wel. Heel blij. Ik voel hier een motie een beetje aankomen of zo. Want het zal ingewikkeld zijn en zo, maar ingewikkeld is niet onmogelijk, voorzitter.

De heer Van der Linden: Dat weet ik, maar we hebben ook...

Mevrouw Kruger: Dat zeg ik via de voorzitter tegen de wethouder.

De heer Van der Linden: De verplichting om goed voor een gebouw te zorgen.

De voorzitter: Ze zei het tegen mij.

Mevrouw Kruger: Zeker. Wat ik nog niet gehoord heb, is de promotie, de aandacht voor kunst en cultuur. Wij hebben natuurlijk een marketingbureau, hoe heet het ook alweer?

De voorzitter: Dordt Marketing.

Mevrouw Kruger: Dordt Marketing. We hebben al eens vaker gezegd, dat is anders als cultuur. En natuurlijk je kan ook lezen, er wordt cultuur gepromoot in Rotterdam op het station. Ik wil het gewoon hier in Dordt op het station. Als je uit die trein komt dat je ziet wat er in Dordt gebeurt. Zo kan ik nog veel meer dingen noemen. Ik heb er wel een vraag over gesteld of aandacht aan besteed. Ik kom het verder niet tegen hoe we daar wat meer enthousiaster en meer intensiever mee omgaan.

De voorzitter: Kan de cultuur van Dordt gepromoot worden?

De heer Van der Linden: Dat doen we onder andere op de driehoeksborden tegenwoordig. Driehoeksborden. De borden rond de lantaarnpalen, waar u bijvoorbeeld nu ook ziet dat het aanstaande zaterdag Cultuur op de Hoek Festival is. Waar we u ook natuurlijk weer gaan zien. Dat weet ik wel zeker. En we hebben natuurlijk ook... Kun je daar iets over zeggen?

Mevrouw Van Walderveen: Er is dit jaar extra geld uitgetrokken door de gemeente en een flink aan de partijen gezamenlijk. En er is een nieuwe campagne gestart. CultuurinDordrecht.nl is de nieuwe website. Volop aandacht op social media. Er zijn

allerlei ideeën om daar nog meer aan te gaan doen. Heeft ook extra vlaggen een keertje al opgeleverd. En zo wordt er gekeken van, wat kunnen we nog extra doen om cultuur onder de aandacht te brengen? Dat gebeurt zeker.

Mevrouw Kruger: Dank u wel. Want dat is, dat heb ik ook al gezegd, een compliment aan gegeven... Die website ziet er echt prachtig uit. Daar komt alles in voor. Maar ik wil het ook gewoon op straat zien. In Rotterdam kom je overal ook lichten tegen. Noem alles maar op. Ik wil het gewoon op straat zien en niet alleen op een website, want daar kijkt niet iedereen op. En daar kunnen we nog... Maar ik zie dat er passen in worden gemaakt...

De voorzitter: Maar het mag sneller, wat u betreft.

Mevrouw Kruger: Mag sneller en meer.

De voorzitter: Mensen, ik ga het gewoon afronden voor vandaag. En ik geef niemand meer een beurt. We hebben een wethouder hier vanavond aan het woord gehoord die heel hard moest werken. Die continu vragen op zich afgevuurd kreeg. Ik stel eerst even vast wat ik aan afspraken heb gehoord. En als u iets mist, dan hoor ik het nog wel graag. Dan krijgt u toch nog een beurt. De vraag die nog eigenlijk aan ons allen voorligt is, de basisinfrastructuur, willen we die wel of niet wijzigen? En zo ja, dan waarom?

Dat moet je dan ook aangeven. Of zo nee, ook waarom? En ook dan, hoe? Verder hebben we het gehad over het Energiehuis. Daar zijn wat toezeggingen gedaan over een visie, een plan, in samenhang met vastgoed. Dat komt in Q4. En er is ook gezegd dat er inzicht komt in geldstromen. Dat is een soort technisch stukje nog. Dan is er nog iets gezegd over de minimale huur, zoals het Cultureel Platform dat heeft gezegd, of daar duidelijkheid over kan komen of dat nog zo is of dat het wordt meegenomen? Van de heer Gorter heb ik van de zero-emissie impact. Dat wordt verbonden met andere dossiers. En van Partij van de Arbeid was het over de cursisten van ToBe, of er inzichtelijk gemaakt kan worden wat dat met de geldstromen doet als de leeftijd wordt opgetrokken naar 27 jaar. Heb ik iets gemist? Mevrouw Jager.

Mevrouw Jager: Ik denk niet iedereen hoeft het te horen. Jawel. We hebben het de vorige keer gehad over transparantie in de financiën en de mogelijkheid om de instellingen die in de basisinfra zitten in het gemeentelijk cluster, om die individueel financieel te laten verantwoorden. En niet onder één kopje kunst en geschiedenis in de financiële verantwoording van de gemeente. Communicerende vaten. Als het ergens prima gaat en bij een ander gaat het helemaal mis, dan verhuult het één het ander en zo. En wij vinden dat niet transparant. Je vindt het niet terug van de individuele instellingen in het financieel jaarverslag. En wij willen dat toch wel heel graag zien. En als dat niet meegenomen wordt dan overwegen we een amendement ergens hierover.

De voorzitter: Is dat ook mee te nemen in de technische beantwoording nog, inzicht van elke culturele instelling?

De heer Van der Linden: Elke? We hebben natuurlijk, Kunstmin heeft een eigen jaarverslag, het museum ook.

Mevrouw Jager: Een jaarverslag is niet hetzelfde als een financieel jaarverslag.

De heer Van der Linden: Maar daar staan ook cijfers in.

Mevrouw Jager: Van Kunstmin wel, maar voor de rest niet. Ik kan het nergens vinden.

De heer Van der Linden: Ik weet niet of we alles tot op 500 euro subsidie per organisatie.

Mevrouw Jager: Gewoon per organisatie.

De voorzitter: We kunnen ook gewoon zeggen, als het er niet is, dan dient u die motie in. Dan zien we het wel, toch, of niet?

De heer Van der Linden: Ik beschouw dit als een technische vraag, waar we even goed gaan kijken hoe we...

Mevrouw Jager: Maar het is niet eenmalig. Dat moet dan gewoon elk jaar gebeuren. Het is een systeemwijziging die je dan moet toepassen?

De heer Van der Linden: Als je de begroting genoeg uitklapt, kom je op van en nog wat natuurlijk. Vindt u het goed dat we het als technische vraag meenemen en even kijken of het antwoord u bevalt. En als u dan zegt, ik wil nog twee laagjes dieper, dan gaat u daarnaar vragen.

Mevrouw Jager: Oké.

De voorzitter: Het gaat in elk geval dan om de linkjes om door te kunnen klikken. Mevrouw Schnabel heeft nog iets gemist.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. We zijn blij met de toezegging dat in kwartaal vier er gesprekken zullen plaatsvinden of in ieder geval dat er dan duidelijkheid komt over de gesprekken die plaats hebben gevonden met kleinere culturele instellingen over de meerkosten.

De voorzitter: En die had ik inderdaad niet opgenoemd. De meerkosten van kleine culturele instellingen in verband met de fair pay.

Mevrouw Schnabel: Dat zouden we dan graag terug willen zien inderdaad.

De voorzitter: Ik zie geen vingers. Ik concludeer dat ik verder niks vergeten ben. Ik wil iedereen bedanken voor de aandacht en ik wil gewoon voorstellen volgende keer verder te gaan, dat iedereen met de tweede woordvoering begint. Ik vind zelf niet nodig dat iedereen elke vraag bij langsgaat, maar dat elke fractie gewoon de vraag eruit neemt die u belangrijk vindt en waarop u iets veel veranderen of aanpassen of uw instemming wilt meegeven. Zullen we dat afspreken? Dat bekort de boel een beetje, want anders zijn we nog zes keer bezig. Iedereen wel thuis. Bekertjes, glazen, et cetera, alles mag weer netjes opgeruimd. Dank u wel.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 2024.

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

A.W. Kolff